

Aluevaltuusto

Kokousaika 5.12.2023 klo 16:00 - 19:41

Kokouspaikka Jyväskylän kaupungintalo, valtuustosali. Vapaudenkatu 32

Jäsenet

Nimi**Lisätiedot**

- Kokko Jani puheenjohtaja
x Asp-Dalfidan Katri, varavalt.
x Paloniemi Aila 1. varapuheenjohtaja
x Luoma-aho Janne, poistui klo 19.00 2. varapuheenjohtaja
- Aalto Touko
x Kuparinen Liisa, varavalt.
x Ahola Lotta, poistui klo 19.00
x Aula Maria Kaisa
x Autere Anna-Kaarina
- Forsgren Bella
x Lakka Emilia, varavalt.
- Garedew Kaisa
x Vuori Jouni, varavalt.
x Haaparanta Jukka
x Halttunen Jari
- Heikkinen Maarit
x Peränen Elina, varavalt.
x Hirsjärvi Irma
- Honkonen Petri
x Jäntti Leena, varavalt.
x Hovikoski Mervi
- Hovila Sari
x Pakarinen Teemu, varavalt.
x Huikko Pekka
x Hyöky Elma
x Hyötyläinen Juha
x Hämäläinen Jukka
x Ingervo Sirkku
- Isomäki Kauko
x Parkkonen Joni, varavalt.
x Isomöttönen Katja
x Jetsu Kati
x Kalmari Leena
x Kankaanniemi Toimi
x Kautto-Koukka Leena
x Kiiskinen Kari
- Koikkalainen Emilia
x Kilpikoski Sinikka, varavalt.
x Kolula Marko
- Kytölehto Satu
x Vertainen Johanna, varavalt.
x Kässi-Jokinen Saara
- Könttä Joonas
x Weijjo Ilse, varavalt.

Aluevaltuusto

- Lahti Matias
x Hokkanen Harri, varavalt.
x Lahtinen Merja
x Lajunen Heimo
x Lindell Leila, poistui klo 19.00
x Lumela Meri
x Martins Sirpa
x Melville Tony
x Muotka Petteri
x Neittaanmäki Pekka
x Nissinen Eino, poistui klo
17.31 § 93 aikana
x Nykänen Jouko, poissa klo
17.58-18.30
x Parkkonen Kari
x Peltonen Tuula
x Pernu Ilkka
x Pippuri Linda
x Pirttiniemi Riitta
x Poti Jorma
x Puolimatka Tapio
x Puro Markku
x Rajala Sanna
x Rantanen Riikka
x Savolainen Katri
x Silvast Tuomo
x Simonen-Jokinen Terhi
- Suonperä Juha
x Heikkilä Johanna, varavalt.,
poistui klo 19.31 § 109 aikana
x Tiainen Eila
x Tirola Mikko
x Timperi Kati-Erika
x Tuovila Eetu, poistui klo
18.20 § 93 aikana
- Vanhala Mauno
x Colliander Jari, varavalt.
poistui klo 19.00
x Vepsäläinen Hilma
x Viitasaari Vilma
- Visakorpi-Kemppainen
Marika
- Väyrynen Ville
x Piispanen Hannu, varavalt.
x Ylälehto Jani
x Åkerman Arto

Muut läsnäolijat

x Tollet Jan

hyvinvointialuejohtaja

Aluevaltuusto

x Aalto Johanna	pöytäkirjanpitäjä, johtava lakimies
x Kaakkomäki Sari	hallintopalvelupäällikkö
x Kallimo Kati	toimialajohtaja, sotepalvelut
x Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut
x Koponen Sanna- Riikka	vs. viestintäjohtaja
- Marjakangas Pasi	hallintojohtaja
x Mensala Ville	pelastusjohtaja
x Suntioinen Aija	talousjohtaja
x Tunturi-Kemppainen Heli	arviointijohtaja
x Ahoniemi Mirja	vs. vastuualuejohtaja
x Kalilainen Päivi	vastuualuejohtaja
x Paloneva Juha	vastuualuejohtaja
x Pihlamma-Tuononen Eva	vastuualuejohtaja
x Peränen Nina	palvelujohtaja
x Kontro Petteri	tilapalvelujohtaja
x Hänninen Heikki	hallintosihteeri
x Karttunen Henna	hallintosihteeri

Pöytäkirjan allekirjoitus
ja varmennus

Aila Paloniemi
Puheenjohtaja
Kati-Erika Timperi
Pöytäkirjantarkastaja

Johanna Aalto
Pöytäkirjanpitäjä
Eetu Tuovila
Pöytäkirjantarkastaja §
88-91

Hilma Vepsäläinen
Pöytäkirjantarkastaja §
92-111

Pöytäkirjan tarkastus ja Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 8.12.2023, ja tarkastettu pöytäkirja nähtävillä olo muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla hyvaks.fi 12.12.2023.

Kokousaika 5.12.2023 klo 16:00 - 5.12.2023 19:41

Kokouspaikka Jyväskylän kaupungintalo, valtuustosali. Vapaudenkatu 32

Käsitellyt asiat

88 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
89 § Pöytäkirjan tarkastus	2
90 § Työjärjestyksen hyväksyminen	3
91 § Tarkastuslautakunnan väliarviointi 2023	4
92 § Sidonnaisuusilmoitusten merkitseminen tiedoksi	7
93 § Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2026	12
94 § Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön muuttaminen	32
95 § Keski-Suomen hyvinvointialueen tilaselvityksen loppuraportti	35
96 § Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024– 2025	37
97 § Alueellinen neuvolasuunnitelma Keski-Suomen hyvinvointialueella	41
98 § Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelma 2024–2025	44
99 § Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman päivitys ja sen liitteet eli järjestöavustusten myöntämisen perusteet sekä palkkio- ja kulukorvauskäytännöt	47
100 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	53
101 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	56
102 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Ikääntyneiden asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	59
103 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Kotihoidon ja tukipalvelujen myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	63
104 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Perhehoito, Vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon palveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	67
105 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Perhehoito, Perhehoidon myöntämisen perusteet ja toimintaohje - lastensuojelun perhehoito 1.1.2024 alkaen	70
106 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet 1.1.2024 alkaen	73
107 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohje sekä erityishuollon myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen	76

Kokousaika 5.12.2023 klo 16:00 - 5.12.2023 19:41

Kokouspaikka Jyväskylän kaupungintalo, valtuustosali. Vapaudenkatu 32

Käsitellyt asiat

108 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	80
109 § Palvelujen myöntämisen perusteet: Omaishoidontuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen	84
110 § Vastaus valtuustoaloitteeseen keskisuomalaisen ensihoitopalvelun uudelleenorganisoimiseksi ja tehostamiseksi/turvallisuuslautakunnan kannanotto	88
111 § Valtuutettujen aloitteet	99
Muutoksenhakuohjeet	100

Aluevaltuusto

§ 88

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Kirjallinen kutsu on toimitettu aluevaltuutetuille sähköpostitse 30.11.2023. Kokouksesta on tiedotettu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 30.11.2023.

Hyvinvointialueesta annetun lain 108 §:n mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Läsnä olevien valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto toteaa, että kokous on laillisesti kokoonkutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

§ 89

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hallintosäännön 131 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään perjantaina 8.12.2023. Pöytäkirja siihen liitettyine muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla tiistaina 12.12.2023.

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Kati-Erika Timperi ja Eetu Tuovila, varalle Mauno Vanhala ja Hilma Vepsäläinen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Kati-Erika Timperi ja Eetu Tuovila, varalle Hilma Vepsäläinen.

Aluevaltuusto

§ 90

Työjärjestyksen hyväksyminen

Selostus asiasta

Kesk-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön § 122 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä asioiden käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

§ 91 Tarkastuslautakunnan väliarviointi 2023

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3436/00.03.00/2023

Aiempi käsittely:

Tarkastuslautakunta 2.11.2023 § 93

Selostus asiasta Tarkastuslautakunta laatii väliarvioinnin, jossa tarkastellaan Keski-Suomen hyvinvointialueen organisaation alkuvuoden 2023 toimintaa.

Tarkastuslautakunta on kutsunut kuultavaksi aluehallituksen puheenjohtajiston, hyvinvointialuejohtajan ja konsernipalveluiden toimialajohtajan.

Arviointijohtajan ehdotus Tarkastuslautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian kokouskäsittelyä Sari Kaakkomäki ilmoitti esteellisyydestä ja poistui kokouksesta kuulemisten ajaksi.

Tarkastuslautakunta oli kutsunut kuultavaksi väliarviointia varten: Hyvinvointialuejohtaja Jan Tolletin, konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Lepän ja aluehallituksen puheenjohtajiston (Maria Kaisa Aula, Lotta Ahola ja Mervi Hovikoski).

Kuulemisten jälkeen Sari Kaakkomäki palasi kokoukseen klo 10.42

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 21.11.2023 § 102

Selostus asiasta Arviointijohtaja esittelee väliarviointiraportin vuodelta 2023 kokouksessa.

Arviointijohtajan ehdotus Tarkastuslautakunta päättää

1) hyväksyä ja allekirjoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarvioinnin vuodelta 2023

Aluevaltuusto

2) antaa arviointijohtajalle oikeuden tehdä kokouksessa sovitut muutokset ja stilistiset korjaukset väliarviointiin

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että valtuusto päättää

1) merkitä tiedokseen Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarvioinnin vuodelta 2023

2) lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarvioinnin aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja

3) velvoittaa aluehallituksen tuomaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarviointikertomus antaa aihetta

Asian kokouskäsittely:

Käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 11.50-12.00.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 91

Päätös ehdotus Aluevaltuusto päättää

1) merkitä tiedokseen Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarvioinnin vuodelta 2023,

2) lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarvioinnin aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten sekä

3) velvoittaa aluehallituksen tuomaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin Keski-Suomen hyvinvointialueen väliarviointikertomus antaa aihetta.

Asian kokouskäsittely:

Arviointijohtaja Heli Tunturi-Kempainen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

Liitteet

Liite: Tarkastuslautakunnan väliarviointi 2023

Aluevaltuusto

§ 92 Sidonnaisuusilmoitusten merkitseminen tiedoksi

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/211/00.03.01/2022

Aiempi käsittely:

Tarkastuslautakunta 31.8.2023 § 78

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 89 § mukaan tiettyjen hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta jatkaa sidonnaisuusilmoitusten käsittelyä näiden sidonnaisuusilmoitusten osalta.

Sidonnaisuusilmoitukset käsitellään jatkossa puolivuositain.

Sidonnaisuusilmoitusten tilanne 24.8.2023

Linkki sidonnaisuusrekisteriin:

<https://hyvaks.triplansilmu.fi>

vt. Arviointijohtajan ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- 1) merkitä tiedoksi liitteenä olevat hyvinvointialuelain 89 § tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset ja
- 2) kehottaa sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole toimittaneet sidonnaisuusilmoitustaan tekemään sidonnaisuusilmoituksen;
- 3) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi sidonnaisuusilmoitukset.

Asian kokouskäsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä täydensi päätösehdotustaan seuraavasti:

Aluevaltuusto

Tarkastuslautakunta päättää

- 1) merkitä tiedoksi liitteenä olevat hyvinvointialuelain 89 § tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset ja
- 2) kehottaa sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole toimittaneet sidonnaisuusilmoitustaan tekemään sidonnaisuusilmoituksen syyskuun loppuun (30.9.) mennessä.
- 3) esittää aluevaltuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi tämänhetkiset sidonnaisuusilmoitukset.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- 1) merkitä tiedoksi liitteenä olevat hyvinvointialuelain 89 § tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset ja
- 2) kehottaa sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole toimittaneet sidonnaisuusilmoitustaan tekemään sidonnaisuusilmoituksen syyskuun loppuun (30.9.) mennessä.
- 3) esittää aluevaltuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi tämänhetkiset sidonnaisuusilmoitukset.

Aluevaltuusto 26.9.2023 § 68

Selostus asiasta

Päätös ehdotus Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tämänhetkiset sidonnaisuusilmoitukset.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 12.10.2023 § 88

Selostus asiasta Hyvinvointialuelain 89 § mukaan tiettyjen hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Aluevaltuusto

Hyvinvointialuelain 89 § mukaan velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee aluehallituksen jäseniä, aluevaltuuston ja lautakuntien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, hyvinvointialuejohtajia sekä aluehallituksen ja lautakuntien esittelijöitä. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Keski-Suomen hyvinvointialueella hyvinvointialuelain 89 § mukainen ilmoitusvelvollisuus koskee aluevaltuuston puheenjohtajistoa, aluehallituksen varsinaisia jäseniä, aluehallituksen yksilöasianjaoston puheenjohtajistoa, henkilöstöjaoston puheenjohtajistoa, sisäisen tarkastuksen jaoston puheenjohtajistoa, tarkastuslautakunnan puheenjohtajistoa, lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan puheenjohtajistoa, työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan puheenjohtajistoa, aluevaalilautakunnan puheenjohtajistoa, turvallisuuslautakunnan puheenjohtajistoa, sekä edellä mainittujen toimielinten esittelijöinä toimivia viranhaltijoita.

Keski-Suomen hyvinvointialueen tarkastuslautakunta on suositellut 1.4.2022 kokouksessaan ilmoitusvelvollisuuden laajentamista vapaaehtoisuuden pohjalta koskemaan aluevaltuuston kaikkia valtuutettuja ja varavaltuutettuja sekä aluehallituksen varajäseniä.

Hallintosäännön 90 § mukaan tarkastuslautakunta on hyvinvointialuelain mukaisen sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja saattaa ilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle vuosittain sekä huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkistamisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hyvinvointialuelain 89 § mukaan hyvinvointialueen on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietoja rekisteristä voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päätyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Aluevaltuusto merkitsi 26.9.2023 kokouksessaan tiedoksi 24.8.2023 mennessä tehdyt sidonnaisuusilmoitukset. Kokouksen jälkeen tarkastuslautakunta kehotti lisäämään puuttuvat tiedot ja tekemään mahdolliset päivitykset

Aluevaltuusto

muuttuneisiin tietoihin 30.9.2023 mennessä.

Tarkastuslautakunta jatkaa sidonnaisuusilmoitusten käsittelyä täydennettyjen ja muuttuneiden sidonnaisuusilmoitusten osalta.

Sidonnaisuusilmoitusten tilanne 12.10.2023.

Lista uusista sidonnaisuusilmoituksista jaetaan kokouksessa pöydälle.

vt. Arviointijohtajan ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

1) hyväksyä ne liitteenä olevat sidonnaisuusilmoitukset, joiden osalta ei tehdä kokouksessa huomautuksia,

2) että arviointijohtaja pyytää tarkennukset niiden sidonnaisuusilmoitusten osalta, joista tarkastuslautakunta teki huomioita ja ne tuodaan uudelleen tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi marraskuun kokoukseen,

3) velvoittaa arviointijohtajaa muistuttamaan niitä sidonnaisuusilmoitusvelvollisia, jotka eivät vielä ole toimittaneet sidonnaisuusilmoitustaan tarkastettavaksi ja

4) käsitellä sidonnaisuusilmoituksia marraskuun kokouksessa ja vie ne aluevaltuuston 5.12.2023 kokoukseen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 21.11.2023 § 101

Selostus asiasta

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 12.10.2023 § 88 käsitellyt sidonnaisuusilmoituksia ja niihin tulleita täydennyksi. Tarkastuslautakunta päätti velvoittaa vt. arviointijohtajaa pyytämään ilmoitusvelvollisilta henkilöiltä tarkennukset sidonnaisuusilmoitusten osalta.

Sidonnaisuusilmoitusten tilanne 15.11.2023:

Kaikki sidonnaisuusilmoitusvelvolliset ovat tehneet ilmoituksen.

Tarkastuslautakunnalle esitellään kokouksessa sidonnaisuusilmoitusten tilanne.

Lista uudelleen käsiteltävistä sidonnaisuusilmoituksista jaetaan kokouksessa pöydälle.

Aluevaltuusto

Arviointijohtajan ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- 1) hyväksyä liitteen mukaiset velvolliset sidonnaisuusilmoitukset;
- 2) merkitä tiedoksi vapaaehtoisuuteen perustuvat sidonnaisuusilmoitukset;
- 3) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tarkastetut ja hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöksenteon jälkeen pidettiin kokoustauko klo 9.50-9.59.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 92

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tarkastetut ja hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Aluehallitus_sidonnaisuudet_2023 11 21
Liite: Sidonnaisuudet_aluevaltuusto_20231121

Aluevaltuusto

§ 93

Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2026

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2854/02.02.00/2023**Aiempi käsittely:**

Aluehallitus 31.10.2023 § 321

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985**Selostus asiasta**

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2024 talousarvion valmistelu on käynnissä. Aluehallitus antoi vuoden 2024 talousarvion valmistelun suunnitteluohjeet kokouksessaan 6.6.2023 ja talousarvion valmistelun tilannetta käsiteltiin aluehallituksen iltakoulussa 12.9.2023 ja 10.10.2023. Alustavasti suunniteltujen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutusten arvioinnista sekä strategisista tavoitteista ja niiden mittareista pyydettiin ja saatiin hyvinvointialueen toimielimiltä lausunnot. Saadut lausunnot on huomioitu hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen valmistelussa.

Hyvinvointialueen vuoden 2023 talous on jäämässä alijäämäiseksi ja rahoitusvaje jatkuu vuonna 2024. Tämänhetkinen arvio hyvinvointialueen vuoden 2023 alijäämästä on noin 94 miljoonaa euroa. Keskeisin syy syntyvään alijäämään on nykyisessä rahoitusmallissa, joka ei riittävästi huomioi vuoden vaihteessa hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyneen toiminnan tosiasiallista kustannustasoa eikä jo vuoden 2023 aikana tapahtunutta nopeaa kustannustason nousua. Rahoitusmallista johtuva rahoituksen vaje on yli 80 M€. Kustannustason nousun taustalla ovat valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan palkkaratkaisu, ostopalveluiden hintojen, tilavuokrien sekä korkojen nousu ja inflaatio.

Hyvinvointialueiden rahoitusmalli on jälkijättöinen. Vuoden 2023 rahoitus on pohjana vuoden 2024 rahoituksen laskennassa, joten vastaava vaje on myös vuoden 2024 rahoituksessa. Kustannusten nousua vastaava tarkistus tehdään ensimmäisen kerran vasta vuoden 2025 rahoitukseen, siihen saakka rahoituksen taso on alimitoitettu suhteessa lakisääteisten palveluiden todellisiin kustannuksiin.

Hyvinvointialueiden toimintaa haastaa lainsäädännöllisten velvoitteiden ja rahoituksen riittävyyden epätasapaino. Hyvinvointialueen tulee huolehtia

Aluevaltuusto

lakisääteisistä palveluista ja perusoikeuksista samaan aikaan kun rahoitusjärjestelmä on alimitoitettu, toimintaa vaikeuttaa mittava henkilöstöpula ja ikääntyvän väestön myötä palvelutarve kasvaa. Myös talouden toimintaympäristö jatkuu epävakana: maailmantilanne, inflaatio ja korot ja edelleen jatkuvat työvoiman saatavuuden haasteet tuovat epävarmuutta talouden näkymään.

Aluehallituksen kesäkuussa antamassa talousarvion suunnitteluohjeessa vuoden 2024 tulostavoite oli +5 M€. Talouden tilannekuva on oleellisesti muuttunut kesäkuuseen tilanteen verrattuna. Lainsäädäntö ja sitovat sopimukset huomioiden ei ole realistista päästä ylijäämäiseen tulokseen kansalaisten perusoikeudet turvaten vielä vuonna 2024 johtuen siitä, että rahoituksen tarkistus suhteessa todellisiin kustannuksiin tehdään vasta vuodelle 2025.

Hyvinvointialue pyrkii vastaamaan talouden tasapainottamiseen toimenpidekokonaisuudella, joka koostuu seuraavista toimenpiteistä:

1. Aluevaltuuston toukokuussa 2023 hyväksymän tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet
2. Vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä suunnitellut muut talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2024-2026
3. Hyvinvointialueen yleiset toimenpiteet ja välittömästi toteutettavat lyhyen aikavälin säästö-/sopeuttamistoimenpiteet
4. Edunvalvonta hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja lainsäädännön velvoitteisiin vaikuttamiseksi

Tilannekuva on samankaltainen myös muilla hyvinvointialueilla. Kaikki hyvinvointialueet arvioivat vuoden 2023 tuloksen olevan alijäämäinen ja tulosennusteet ovat pääosin heikentyneet kevästä. Useat alueet ovat ilmoittaneet toteuttavansa talouden sopeutusohjelmia tai yhteistoimintamenettelyjä talouden tasapainottamiseksi. Pääosa hyvinvointialueista aikoo laatia myös vuodelle 2024 alijäämäisen talousarvion.

Hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa on valmisteltu aluehallituksen kesäkuussa antaman talousarvion laadintaohjeen mukaisesti. Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen 1. kesäkuuta hyvinvointialueiden lainanottovaltuuksista vuodelle 2024. Keski-Suomen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden määrä on vuodelle 2024 nolla, joten esitettyjen investointien ja investointeja vastaavien sopimusten (uudet vuokrasopimukset, uudet leasing-sopimukset) rahoitus pitäisi pystyä osoittamaan tulorahoituksesta tai muista rahoituseristä.

Heikentyneestä talouden tilannekuvasta johtuen vuoden 2024 investointien tai investointeja vastaavien sopimusten rahoittaminen tulorahoituksesta tai muista rahoituseristä ei ole mahdollista suunnitellusti. Tästä syystä

Aluevaltuusto

aluehallituksen 3.10.2023 päätöksen mukaisesti on käynnistetty prosessi hyvinvointialueen vuoden 2024 lainanottovaltuuden korottamiseksi. Valtioneuvosto voi päättää lainanottovaltuuden muuttamisesta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi eikä investoinnille ole muuta rahoitusta.

Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys käsitellään ja julkaistaan aluehallituksen kokouksessa.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 72

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus merkitsee tiedoksi hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen.

Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että se käy 14.11.2023 lähetekeskustelun vuoden 2024 talousarviosta. Lisäksi aluehallitus esittää lautakunnille, että ne voivat halutessaan antaa lausunnot talousarvioesitykseen kokouksissaan 15.11.2023.

Asian käsittely kokouksessa:

Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti (muutos *kursivoitu*):

Lisäksi aluehallitus esittää *toimielimille*, että ne voivat halutessaan antaa lausunnon talousarvioesitykseen 15.11.2023 *menessä*.

Päätös

Aluehallitus merkitsi tiedoksi hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen.

Aluehallitus päätti ehdottaa aluevaltuustolle, että se käy 14.11.2023 lähetekeskustelun vuoden 2024 talousarviosta. Lisäksi aluehallitus päätti esittää toimielimille, että ne voivat halutessaan antaa lausunnot talousarvioesitykseen 15.11.2023 mennessä.

Päätöksenteon jälkeen pidettiin kokoustauko klo 16.08-16.17.

Jani Kokko poistui kokouksesta tauon aikana.

Aluehallitus 22.11.2023 § 358

Valmistelija(t)

Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta**Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2026**

Hyvinvointialueita koskevan lain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä suunnitelmakauden taloussuunnitelma. Keski-Suomen hyvinvointialueen suunnitelmakausi on kolme vuotta. Talousarvion valmistelusta vastaa aluehallitus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat hyvinvointialueen strategiaa ja edellytykset hyvinvointialueen tehtävien hoitamiseen turvataan. Hyvinvointialueita koskevan lain mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion määrärahat noudattavat nettoperiaatetta ja käyttötalouden määrärahana on käytetty toimintakatetta. Lisäksi taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen ja lisäksi siinä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla.

Hyvinvointialueita koskevassa laissa säädetään hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman rakenteesta ja sisällöstä. Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion sisältö on laadittu ottaen huomioon mainittu laki sekä hyvinvointialueen hallintosääntö. Talousarvio sisältää seuraavat osat: yleis-, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan sekä investointi- ja rahoitusosan.

Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää aluevaltuusto.

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2024 talousarviota on valmisteltu aluehallituksen kokouksessaan 6.6.2023 antaman talousarvion suunnitteluohjeen mukaisesti. Talousarvion valmistelun tilannetta on käsitelty aluehallituksen iltakoulussa 12.9.2023 ja 10.10.2023.

Alustavasti suunniteltujen tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja talouden sopeuttamistoimenpiteiden vaikutusten arvioinnista sekä strategisista tavoitteista ja niiden mittareista pyydettiin ja saatiin hyvinvointialueen toimielimiltä lausunnot. Saadut lausunnot on huomioitu talousarvioesityksen valmistelussa.

Aluevaltuusto

Hyvinvointialueen vuoden 2023 talous on jäämässä alijäämäiseksi ja rahoitusvaje jatkuu vuonna 2024. Tämänhetkinen arvio hyvinvointialueen vuoden 2023 alijäämästä on noin 94 miljoonaa euroa. Keskeisin syy syntyvään alijäämään on nykyisessä rahoitusmallissa, joka ei riittävästi huomioi vuoden vaihteessa hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyneen toiminnan tosiasiallista kustannustasoa eikä jo vuoden 2023 aikana tapahtunutta nopeaa kustannustason nousua. Rahoitusmallista johtuva rahoituksen vaje on yli 80 M€. Kustannustason nousun taustalla ovat valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan palkkaratkaisu, ostopalveluiden hintojen, tilavuokrien sekä korkojen nousu ja inflaatio.

Hyvinvointialueiden rahoitusmalli on jälkijättöinen. Vuoden 2023 rahoitus on pohjana vuoden 2024 rahoituksen laskennassa, joten vastaava vaje on myös vuoden 2024 rahoituksessa. Kustannusten nousua vastaava tarkistus tehdään ensimmäisen kerran vasta vuoden 2025 rahoitukseen, siihen saakka rahoituksen taso on alimitoitettu suhteessa lakisääteisten palveluiden todellisiin kustannuksiin. Hyvinvointialueen tulee huolehtia lakisääteisistä palveluista ja perusoikeuksista samaan aikaan kun rahoitusjärjestelmä on alimitoitettu. Talouden toimintaympäristö jatkuu epävakana: maailmantilanne, inflaatio ja korot ja edelleen jatkuvat työvoiman saatavuuden haasteet tuovat epävarmuutta talouden näkymään.

Aluehallituksen kesäkuussa antamassa talousarvion suunnitteluohjeessa vuoden 2024 tulostavoite oli +5 M€. Talouden tilannekuva on oleellisesti muuttunut kesäkuuseen tilanteen verrattuna. Lainsäädäntö ja sitovat sopimukset huomioiden ei ole realistista päästä ylijäämäiseen tulokseen kansalaisten perusoikeudet turvaten vielä vuonna 2024 johtuen siitä, että rahoituksen tarkistus suhteessa todellisiin kustannuksiin tehdään vasta vuodelle 2025.

Hyvinvointialue pyrkii vastaamaan talouden tasapainottamiseen toimenpidekokonaisuudella, joka koostuu seuraavista toimenpiteistä

1. Aluevaltuuston toukokuussa 2023 hyväksymän tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet
2. Vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä suunnitellut muut talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2024-2026
3. Hyvinvointialueen yleiset toimenpiteet ja välittömästi toteutettavat lyhyen aikavälin säästö-/sopeuttamistoimenpiteet
4. Edunvalvonta hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja lainsäädännön velvoitteisiin vaikuttamiseksi

Tilannekuva on samankaltainen myös muilla hyvinvointialueilla. Kaikki hyvinvointialueet arvioivat vuoden 2023 tuloksen olevan alijäämäinen ja

Aluevaltuusto

tulosennusteet ovat pääosin heikentyneet keväästä. Useat alueet ovat ilmoittaneet toteuttavansa talouden sopeutusohjelmia tai yhteistoimintamenettelyjä talouden tasapainottamiseksi. Pääosa hyvinvointialueista aikoo laatia myös vuodelle 2024 alijäämäisen talousarvion.

Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys on julkaistu 31.10.2023 ja aluevaltuustossa käytiin talousarvion lähetekeskustelu hyvinvointialuejohtajan esityksen pohjalta 14.11.2023. Lautakunnat ovat käsitelleet hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitystä kokouksissaan 15.11.2023. Lisäksi aluehallitus käsittelee talousarvioesitystä talousarvioseminaarissaan 21.-22.11.2023.

Investointisuunnitelma vuosille 2024-2027 ja 2025-2028

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelmaa koskeva esitys tulee toimittaa hyväksyttäväksi kalenterivuositain sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle.

Tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää ja että hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat sekä väestön palvelutarpeet.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmista. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueiden investointeja rajoittaa valtioneuvoston vahvistama lainanottovaltuus. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa, eli lainanottovaltuuden perusteella otettavaksi suunnitellun lainarahoituksen sekä mahdollisen muun rahoituksen tulee kattaa suunnitelman sisältävät menot. Saatuaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman, sosiaali- ja terveysministeriö ja vastaavasti sisäministeriö hyväksyy tai hylkää suunnitelman. Investointisuunnitelma käsitellään kokonaisuutena eli yksittäisiä hankkeita ei käsitellä, hyväksytä tai

Aluevaltuusto

hylätä.

Esitys Keski-Suomen hyvinvointialueen vuosien 2024-2027 ja 2025-2028 investointisuunnitelmaksi on liitteenä. Keski-Suomen hyvinvointialueen vahvistettu lainanottovaltuus vuodeksi 2024 on nolla euroa. Vuonna 2024 tulorahoituksella ei pystytä kattamaan investointimenoja ja tästä syystä on käynnistetty prosessi hyvinvointialueen lainanottovaltuuden korottamiseksi aluehallituksen 3.10.2023 päätöksen mukaisesti.

Valtiovarainministeriö on asettanut lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialue ovat nimenneet edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Valtioneuvosto voi päättää lainanottovaltuuden muuttamisesta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi, eikä investoinnille ole muuta rahoitusta. Valmisteluryhmän tavoitteena on saada työ valmiiksi tämän vuoden loppuun mennessä.

Investointisuunnitelma tulee toimittaa ministeriöille joulukuun loppuun mennessä. Keväällä 2024 valtioneuvosto päättää lainanottovaltuudesta, jolloin hyvinvointialueilla on mahdollisuus täydentää toimittamaansa investointisuunnitelmaa vuoden 2023 tilinpäätöstietojen valmistuttua. Ministeriöt ilmoittavat hyvinvointialueille investointisuunnitelmien hyväksymisistä toukokuussa 2024. Hyvinvointialueiden on päätettävä talousarvionsa mukaan lukien investoinnit vuoden 2023 loppuun mennessä.

Asiakasmaksujen yleiset perusteet

Hallintosäännön 86 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista talousarvion yhteydessä. Aluehallitus päättää hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista sekä niiden määräämisestä, alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

Liitteessä 4 ja 5 Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen asiakasmaksut on esitetty hyvinvointialueen asiakasmaksujen yleiset periaatteet sekä niihin tehtävät muutokset. Periaatteet ovat pääosin vastaavat kuin tällä hetkellä voimassa olevat vuoden 2023 asiakasmaksujen yleiset periaatteet.

Hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskujen perusteet

Hallintosäännön 86 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista talousarvion yhteydessä. Toimialajohtaja päättää toimialallaan hoito- ja hoivapalvelujen, muiden palvelujen, töiden ja tuotteiden suoritehinnat aluevaltuuston hyväksymien yleisten perusteiden pohjalta. Hallintosäännön 22 §:n mukaan viranomaisen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Muutoin maksujen perusteista ja euromääristä päättää tarkemmin aluehallitus.

Liitteessä 6 on esitetty hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistukseen, hoito- ja hoivapalvelujen laskutukseen, asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutukseen ja muiden palvelujen laskutukseen liittyvät perusteet. Periaatteet ovat pääsääntöisesti vastaavat kuin vuonna 2023. Lisäyksenä vuoteen 2023 esitetään täyden korvauksen hinta myös sosiaalitoimeen. Muutoksena esitetään hoito- ja hoivapalvelujen hinnoittelun perusteeksi Logex Region järjestelmästä saatavaa keskimääristä hoidon kustannusta korotettuna soveltuvalla indeksillä sekä poikkeuksen poistamista päivystyspoliklinikalta DRG-tuotteistukseen liittyen.

Lyhytaikaisen luoton limiitti

Hyvinvointialueet voivat ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan valtioneuvoston vuosittain vahvistaman lainanottovaltuuden puitteissa. Lainanottovaltuus ei koske lyhytaikaista (alle 12 kuukautta) lainaa. Maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittavaa lyhytaikaista lainaa hyvinvointialue voi ottaa lainanottovaltuuden rajoittamatta.

Hyvinvointialue tulee todennäköisesti tarvitsemaan lyhytaikaista luottoa maksuvalmiuden varmistamiseksi.

Hallintosäännön 85 §:n mukaan hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Hyvinvointialueen lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen käytetään ensisijaisesti hyvinvointialuetodistuksia. Hyvinvointialue voi käyttää lyhytaikaisena

Aluevaltuusto

rahoituslähteenä myös kestoaltaan alle vuoden pituisia velkakirjoja tai rahalaitosten tarjoamia tili- tai luottolimiittejä.

Vuoden 2024 lyhytaikaisen luoton limiitiksi esitetään 200 miljoonaa euroa hyvinvointialueen rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 72, § 85 ja § 86.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää

1) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleisosineen ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen aluehallituksen esityksen mukaisena. Investointiosa hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan talousarvion investointiosa uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.

2) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tarvittaessa tekemään 2024 talousarvioon ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmaan pieniä teknisluontoisia muutoksia.

3) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy toimitettavaksi ministeriöille investointisuunnitelmat vuosille 2024-2027 ja 2025-2028. Investointisuunnitelma hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan investointisuunnitelma uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon. Lisäksi aluehallitus valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tekemään teknisiä tarkistuksia, vähäisiä muutoksia ja lisäyksiä investointisuunnitelmiin.

4) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat asiakasmaksujen yleiset perusteet.

5) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy vuodelle 2024 liitteenä olevan hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet vuodelle 2024 liitteessä Hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet vuodelle 2024 kuvatus mukaisesti.

6) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää vuodelle 2024 lyhytaikaisen luoton limiitiksi 200 miljoonaa euroa hyvinvointialueen

Aluevaltuusto

rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Asian kokouskäsittely:

Keskustelun alussa todettiin hyvinvointialuejohtajan 31.10.2023 julkaistuun talousarvioesitykseen valmistelussa tehdyt tarkennukset ja täydennykset. Aluehallitus totesi, että muutokset otetaan mukaan aluehallituksen lopulliseen talousarvioesitykseen.

Asian käsittelyn yhteyteen oli toimitettu seuraavat lausunnot hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen:

- Tarkastuslautakunnan huomiot strategiaan mittareihin 2.11.2023
- Palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen lausunto 13.11.2023
- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimen lausunto 15.11.2023
- Lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan lausunto 15.11.2023
- Turvallisuuslautakunnan lausunto 15.11.2023

Lisäksi aluehallituksen käytössä olivat toimielinten aiemmat lausunnot alustaviin tuottavuusohjelman toimenpiteisiin ja talouden tasapainottamistoimenpiteisiin seuraavista toimielimistä:

- Lasten-, nuorten ja perheiden lautakunta
- Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta
- Turvallisuuslautakunta
- Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin
- Vammaisneuvosto
- Sisäisen tarkastuksen jaosto
- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin
- Vanhusneuvosto
- Nuorisovaltuusto

Hyvinvointialuejohtaja muutti keskustelun aikana hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitystä alla olevasti:

Talousarvioesitykseen tehdään seuraavat tekstimuutokset:

1) **Yleisperustelut, Taloussuunnitteluprosessi**, sivulle 6 tehdään seuraava tekstilisäys: *"Hyvinvointialueen puolivuotiskatsauksen yhteydessä kävi ilmeiseksi, että tavoite ylijäämäisestä talousarviosta vuodelle 2024 ei ole realistinen. Vuoden 2023 talousarvion vaje nousi puolivuotiskatsauksessa 96 miljoonaan euroon. Tämän perusteella hyvinvointialueen johto kävi aluehallituksen iltakoulussa keskustelun jatkotoimista. Tässä yhteydessä todettiin, että erillistä uutta päätöstä talousarvion valmisteluohjeeksi ei anneta vaan talousarvion tulostavoite täsmentyy prosessin aikana ja linjataan aluehallituksen antaessa talousarvioesityksensä."*

2) **Yleisperustelut, Keski-Suomen hyvinvointialueen organisaatio**, sivulle 9 tehdään seuraava tekstilisäys: *"Muutoksia tehdään arvioinnin edetessä jo vuoden 2024 aikana"*

3) **Yleisperustelut, Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta, Talousarvion rakenne**, sivulle 18 tehdään seuraava tekstilisäys: lause "Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat hyvinvointialueen strategiaa ja edellytykset hyvinvointialueen tehtävien hoitamiseen turvataan" täydennetään muotoon *"Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat hyvinvointialueen strategiaa ja edellytykset hyvinvointialueen **lakisääteisten** tehtävien hoitamiseen turvataan"*

4) **Yleisperustelut, Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta, Talousarvion rakenne**, sivun 18 loppuun tehdään seuraava tekstilisäys:

"Hyvinvointialueen arviointimenettely voidaan käynnistää myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 27 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveysministeriön aloitteen perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriö voi tehdä valtiovarainministeriölle aloitteen hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen arviointimenettelyn käynnistämiseksi, jos on osoittautunut, että hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on ilmeisesti vaarantunut muutoin kuin tilapäisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa ilmoituksen tehdystä aloitteesta hyvinvointialueelle. Arvioitaessa, onko hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto ilmeisesti vaarantunut, käytetään seuraavia arviointiperusteita:

1) sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisuus tai riittävyys on vaarantunut;
2) sosiaali- ja terveydenhuollon laatu ei turvaa asiakas- tai potilasturvallisuutta säännösten mukaisesti;

3) sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioidut asukaskohtaiset kustannukset tai niiden kehitys vaarantavat sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisen ja riittävän saatavuuden;

4) hyvinvointialueella ei ole sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen edellyttämää henkilöstöä, osaamista, toimintakykyä, valmiutta tai omaa palvelutuotantoa;

5) hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on muusta kuin 1-4 kohdassa tarkoitetusta syystä vakavasti vaarantunut.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun aloitteen, jos hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on ilmeisesti vaarantunut vähintään kahtena kolmesta peräkkäisestä kalenterivuodesta Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioiden tietoihin perustuen, huomioiden kaikkien hyvinvointialueiden suoriutuminen 2 momentissa tarkoitetuilla arviointiperusteilla."

5) Yleisperustelut, Henkilöstö, Työ- ja virkaehtosopimusten vaikutukset palkkoihin, sivulle 25 tehdään seuraava tekstilisäys: *"Vuoden 2024 aikana tehdään suunnitelma hyvinvointialueen palkkaharmonisaatiosta. Suunnitelmassa huomioidaan palkkausjärjestelmän uudistaminen sekä palkkojen yhteensovittaminen sopimusaloittain."*

6) Yleisperustelut, Henkilöstö, Henkilöstökoulutus, sivulle 27 tehdään seuraava tekstilisäys: *"Hyvaks-Akatemian kokonaisuus on valmistelussa hahmottunut neliosaiseksi modulaariseksi kokonaisuudeksi. Luottamushenkilöiden Hyvaks-Akatemia julkistettiin 26.9.2023. Hyvaks-Akatemia esihenkilöille ja henkilöstölle -osio on myös käynnistynyt syksyn 2023 aikana ja alkuvaiheessa painopiste on lähiesihenkilöiden ja johdon työn tukemisessa. Tavoitteena pidemmällä aikavälillä on hyvän johtamiskulttuurin aikaansaaminen koko hyvinvointialueelle. Hyvaks-Akatemia kumppaneille ja Hyvaks-Akatemia kaikille ovat myöhemmin suunniteltavia ja toteutuvia osioita."*

7) Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, Strateginen johtaminen ja järjestäminen, Tietojohtaminen, Toiminnan painopistealueet, sivulle 51 tehdään seuraava tekstimuutos: *"Toiminnan painopistealueet" -otsikon ensimmäinen kappale muotoillaan uudelleen seuraavasti (jälkimmäinen kappale jää ennalleen): "Tietojohtamisen osalta jatketaan hyvinvointialueen tietojohtamisen osaamisen sekä sitä tukevan välineistön kehittämistä. Keskeinen toiminnallinen ja tietojärjestelmätason kehittämiskohde on asiakaspalautejärjestelmä, joka on myös yksi talousarvion 2024 kärkiteema. Kärkiteeman osana kehitetään hyvinvointialueen keskitetyn, monikanavaisen asiakaskokemus-/palautetiedon hallintaa ja mahdollistetaan sen systemaattinen hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä ja jatkuvassa parantamisessa. Toinen keskeinen kehittämiskohde on johdon työpöytä, jonka yhteydessä laajennetaan ja automatisoidaan tilannekuvan tietosisältöjä vaiheittain kattamaan mahdollisimman laajasti hyvinvointialueen koko palvelutoiminta. Lisäksi osallistutaan kansalliseen kehittämiseen tietojohtamisen osalta (mm. vähimmäistietosisällön kehittäminen sekä vaikuttavuusperustainen ohjaus). Alueellisesti painopiste on innovaatiotoiminnassa, jonka konkreettinen kärkihanke on ns. Hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskuksen kehittäminen yhdessä alueen oppilaitosten kanssa. Kaikki edellä mainitut ovat myös osa hyvinvointialueen strategian ja erityisesti sen tieto- ja TKKI-ohjelmien toimeenpanoa. Hyvinvointialueen strategian toimeenpanon osana TKKI-neuvottelukunta on käsitellyt marraskuussa 2023 TKKI-ohjelmaluonnosta. Ohjelma on alustavan suunnitelman mukaisesti tarkoitus hyväksyä aluehallituksessa joulukuussa 2023, jonka jälkeen ohjelman toimeenpano käynnistetään."*

8) Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, Strateginen johtaminen ja järjestäminen, Strategia ja palveluiden järjestäminen, sivulle 54-55 tehdään seuraavat tekstimuutokset: Lause "Osana järjestämistehtävää ensi vuoden aikana kehitetään ja otetaan käyttöön hyvinvointialueen yhtenäisten vaikutusten arvioinnin malli" muutetaan muotoon "*Osana järjestämistehtävää vuoden 2024 aikana kehitetään ja otetaan käyttöön hyvinvointialueen yhtenäinen päätösten ennakko- ja jälkikäteisvaikutusten arvioinnin malli*". Toiminnan painopiste "3) Ennakkovaikutusten arvioinnin mallin kehittäminen ja käyttöönotto" muutetaan muotoon "*3) Päätösten ennakko- ja jälkikäteisvaikutusten arvioinnin mallin kehittäminen ja käyttöönotto*". Termi "PMO" muutetaan "*hanketoimistoksi*".

9) Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, Strateginen johtaminen ja järjestäminen, Hyvinvointi ja kumppanuudet, Toiminnan painopistealueet, sivulle 57 tehdään seuraava tekstilisäys: Lause "Osallistavan työotteen vahvistaminen ja osallisuuden muotojen kehittäminen" täydennetään muotoon "*Henkilöstön osallistavan työotteen vahvistaminen ja osallisuuden muotojen kehittäminen*".

10) Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, Johtamisen tukipalvelut, Viestintä, Toiminnan painopistealueet, sivulle 76 tehdään seuraava tekstilisäys: "*Kehitetään asukas- ja asiakasviestinnän paikallista tavoitavuutta. Kehitetään hyvinvointialueen eri palvelualueiden välistä sisäistä viestintää henkilöstölle.*"

11) Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, Palvelutuotannon tukipalvelut, Ruokapalvelut, Toiminnan painopistealueet, sivulle 83 tehdään seuraava tekstilisäys toisen kappaleen loppuun: "*Samalla kehitetään ruuan käyttäjien palautteen huomioimista ruokapalveluiden kehittämisessä.*"

12) Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, Palvelutuotannon tukipalvelut, Logistiikka- ja kuljetuspalvelut, sivulle 94 tehdään seuraava tekstilisäys: lause "Liikennepalvelut vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja henkilökuljetuksien hallinnoinnista ja ohjauksesta sekä sopimusvalvonnasta" täydennetään muotoon "Liikennepalvelut vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja henkilökuljetuksien hallinnoinnista ja ohjauksesta ja sopimusvalvonnasta. Tähän kuuluu asiakaspalautteen seuranta ja raportointi."

13) Käyttötalousosa, Pelastustoimi, Keski-Suomen pelastuslaitos, Kuvaus merkittävimmistä tuottavuus- ja sopeuttamistoimenpiteistä sivuille 101-102 tehdään seuraava tekstilisäys: lause "Pelastustoimen toimialalla, Keski-Suomen pelastuslaitoksella, kehitetään palveluita ja palveluverkkoa aluevaltuuston päättämän pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman

mukaisesti" täydennetään muotoon *"Pelastustoimen toimialalla, Keski-Suomen pelastuslaitoksella, kehitetään palveluita ja palveluverkkoa aluevaltuuston päättämän pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti, aluevaltuuston vuosittain päättämän talousarvion mahdollistamissa raameissa."*

14) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan keskitetyt palvelut, Toiminnan painopistealueet, sivulle 116 tehdään seuraava tekstimuutos: lause "Keväällä julkaistaan sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuuskertomuksen vuodelta 2023" muutetaan muotoon *"Keväällä laaditaan ja käsitellään toimielimissä sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuuskertomus vuodelta 2023"*

15) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Lastensuojelun palvelut, Kuvaus riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta, sivulle 130 tehdään seuraava tekstimuutos: lause "Palveluiden yhdenmukaisuus sekä saatavuus ja saavutettavuus tulee turvata hyvinvointialueen asukkaille." muutetaan muotoon "Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus tulee turvata hyvinvointialueen asukkaille."

16) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Koti- ja asumispalvelut, toiminnan kuvaus, sivulle 134 tehdään seuraava tekstimuutos: kohta "uudistusohjelman mukaisesti" muutetaan seuraavaan muotoon
Toiminnan painopistealueet

- *Hyvinvointialueen asukkaille tarjotaan toimintakyvyn ja tarpeen mukaisia ympärivuorokautisia asumispaikkoja ensisijaisesti hänen kotikunnastaan. Asumispaikkaa valitessa otetaan huomioon asukkaan ja omaisten toive ja esimerkiksi tosiasialliset mahdollisuudet liikkumiseen*
 - *Ohjaus, neuvonta sekä palvelu, joka edellyttää kohtaamista on saatavilla myös muiden kuin digitaalisten kanavien kautta.*
 - *Kotiin tuotettava palvelu on ensisijainen ikääntyneen asukkaan palvelutapa tuen tarpeen alkaessa. Se tuotetaan digipalveluna aina kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista asukkaan näkökulmasta.*
 - *Ikäihmisten kotiin vietävät, varhaisentuen ja asumispalvelut muodostavat asiakkaiden ja heidän läheistensä kannalta sujuvan kokonaisuuden ml. yhteyden kuntien toimiin (asumisratkaisut, liikunta ym., kansalaisopisto, seurakunnat)*
 - *Kevennetään palvelurakennetta esimerkiksi lisäämällä perhehoitoa (ikäntyneiden palvelut, lastensuojelu sekä vammaispalvelut) ja yhteisöllistä asumista.*
 - *Mahdollistetaan kotona asuminen mahdollisimman monelle hyvinvointialueen yli 75-vuotiaasta asukkaasta*
 - *Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen*
-

Aluevaltuusto

palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeen mukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten, että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää.

- Mielenterveys -ja päihdepalvelut toteutetaan koko alueella perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä erikoissairaanhoidon palveluintegraatioon sekä kumppanuuteen (koulut, järjestöt, perheet) perustuvan toimintamallin mukaisesti varhaiseen tukeen panostaen ---HYTE työn tukeminen ja edistäminen. Edistetään varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa yhdessä kumppaneiden kanssa järjestämisen linjausten mukaisesti*
- Vahvistetaan TKI yhteistyötä Jyväskylän yliopiston kanssa ikääntyneiden hyvän arjen tukemiseksi*

17) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveystaloudet, Koti- ja asumispalvelut, Kuvaus merkittävimmistä tuottavuus- ja sopeuttamistoimenpiteistä, sivulle 136 tehdään seuraava tekstimuutos: muutetaan teksti "Perustetaan kuntoutus- ja arviointiyksikkö, joka toimii myös opetusyksikkönä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Tämä nopeuttaa kotiutusta sairaalasta ja aktiivisella kuntouttavalla toiminnalla nopeutetaan kotiutumista." muotoon "*Perustetaan kuntoutus- ja arviointiyksikkö, joka toimii myös hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskuksena. Yksikkö toteuttaa näyttöön perustuvia fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoutuksen menetelmiä; vahva yhteistyö tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisen rakenteiden kanssa. Yksikkö kehittää ja levittää kuntouttavan toiminnan ja työotteiden menetelmiä hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluissa. Tavoitteena nopeuttaa kotiutusta sairaalasta ja aktiivisella kuntoutuksella siirtää raskaampien palvelujen tarvetta.*"

18) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveystaloudet, Koti- ja asumispalvelut, Koti- ja asumispalvelujen keskitetyt palvelut, toiminnan painopistealueet, sivulle 138 tehdään seuraava tekstimuutos: toiminnan painopistealueista poistetaan kohta "HYTE-työn tukeminen ja edistäminen"

19) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveystaloudet, Koti- ja asumispalvelut, Kotihoito ja tukipalvelut, toiminnan kuvaus, sivulle 144 tehdään seuraava tekstilisäys: kolmannen kappaleen perään lisätään "*Vuoden aikana rakennetaan yhteistyömalli ja suunnitelma kuntien ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminnan laajentamiseksi sote- järjestämisen linjausten mukaisesti.*"

Aluevaltuusto

20) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Koti- ja asumispalvelut, Kotihoito ja tukipalvelut, toiminnan painopistealueet, sivulle 145 tehdään seuraava tekstilisäys: toiminnan painopistealueisiin lisätään kohta *"Päivätoiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen kumppaneiden kanssa."*

21) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Koti- ja asumispalvelut, Ikääntyvien asumispalvelut, sivulle 148 tehdään seuraava tekstilisäys: toiminnan painopistealueisiin lisätään kohta *"Kuntoutus- ja arviointiyksikön perustaminen, joka toimii myös hyvään arjen opetus- ja tutkimuskeskuksena."*

22) Käyttötalousosa, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus (laaja-alainen sote-keskus), Kuvaus merkittävimmistä tuottavuus- ja sopeuttamistoimenpiteistä. Laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen sopeutus- ja tuottavuustoimenpide kiirevastaanottotoiminnan uudistuksesta poistetaan talousarvioesityksestä ja asiakokonaisuus valmistellaan uudelleen osana aluehallituksen 7.11.2023/340 käynnistämää sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyötä. Toimenpiteen säästövaikutus 1,28 M€ säilyy talousarviossa ja se kohdennetaan uudelleen sosiaali- ja terveystoimen toimialalle käyttösuunnitelmapäätöksen yhteydessä. Kiirevastaanottotoiminnan uudistukseen liittyvät kirjaukset talousarviokirjan sivulta 155 ja yhteenvetotaulukosta sivulta 188 poistetaan.

23) Investointiosa, Investointeja vastaavat sopimukset, rakennukset, sivulle 206 tehdään seuraava tekstimuutos: Korvataan s. 206 teksti "Jyväskylän Kirrin alueelle on mahdollisesti tarve uudelle paloasemalle alueen palvelutason mukaisen saavutettavuuden mahdollistamiseksi. Hankesuunnittelua ei ole aloitettu." uudella tekstillä: *"Palvelutasopäätöksen mukaisesti pohjoisen Jyväskylän alueella on mahdollisesti uuden paloaseman tarve. Hankesuunnittelua ei ole aloitettu. Ennen suunnittelun aloittamista tehdään selvitykset vaihtoehtoisista tavoista päästä palvelutason mukaiseen saavutettavuuteen. Päätöksen investoinneista tehdään erikseen"*

Lisäksi tehdään seuraavat muutokset määrärahoihin:

Konsernipalvelujen toimiala, Strateginen johtaminen ja kehittäminen, Hyvinvointi ja kumppanuudet

Järjestöavustusten määrärahaa lisätään 100 000 euroa ja suunniteltua järjestöavustusten leikkausta ei toteuteta. Muutos heikentää vastaavasti tilikauden tulosta. Myös järjestöavustusten leikkaukseen liittyvät kirjaukset talousarviokirjan sivulta 57 ja yhteenvetotaulukosta sivulta 190 poistetaan.

Keskustelun aikana Katri Savolainen teki seuraavan muutosehdotuksen; Pienennetään valtuustoryhmien tukemiseen varattua 172 500 euroa 69 000 euroon. Kari Kiiskinen ja Jukka Haaparanta kannattivat Savolaisen ehdotusta.

Aluevaltuusto

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu muutosehdotus, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja ehdotti, että pohjaehdotusta kannattavat äänestävä "JAA" ja Katri Savolaisen muutosehdostusta kannattavat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin:

JAA = HVA-johtajan pohjaehdotus (valtuustoryhmien tuki ennallaan)	EI = (valtuustoryhmien tuen pienentäminen 1000€/valtuutettu)
Lotta Ahola	Mervi Hovikoski
Eino Nissinen	Jukka Haaparanta
Mauno Vanhala	Kari Kiiskinen
Hilma Vepsäläinen	Markku Puro
Jouko Nykänen	Katri Savolainen
Maria Kaisa Aula	Eila Tiainen
	Kati-Erika Timperi

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että äänin 7 - 6 aluehallitus päätti esittää valtuustoryhmien tuen pienentämistä.

Asian yhteydessä todettiin seuraavat hyvinvointialuelain 107 §:n mukaiset esteellisydet:

Eino Nissisen siltä osin, kun asia koski Sotainvalidien Sairaskodin vuokraamista (toimitusjohtaja)

Päätös

Aluehallitus päätti, että valtuustoryhmien tukemiseen varattu määräraha 172 500 euroa pienennetään 69 000 euroon. Muilta osin aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun ehdotuksen talousarvioesitykseen. Talousarvioesitys tarkistetaan tehdyn päätöksen mukaiseksi.

Aluehallitus totesi, että tarkastuslautakunnan muutosehdotukset ja huomiot sekä muiden toimielinten lausunnot strategiaan tavoitteisiin ja niiden mittareihin huomioidaan osana vuoden 2025 talousarvion strategisten tavoitteiden ja mittareiden valmistelua.

Aluehallituksen vastine toimielinten lausuntoihin liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Aluehallitus päätti:

1. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleisosineen ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen aluehallituksen esityksen mukaisena. Investointiosa hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan talousarvion investointiosa uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.

Aluevaltuusto

2. valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tarvittaessa tekemään 2024 talousarvioon ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelmaan pieniä teknisluontoisia muutoksia.
3. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy toimitettavaksi ministeriöille investointisuunnitelmat vuosille 2024-2027 ja 2025-2028. Investointisuunnitelma hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan investointisuunnitelma uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon. Lisäksi aluehallitus valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tekemään teknisiä tarkistuksia, vähäisiä muutoksia ja lisäyksiä investointisuunnitelmiin.
4. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat asiakasmaksujen yleiset perusteet.
5. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy vuodelle 2024 liitteenä olevan hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet vuodelle 2024 liitteessä
6. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää vuodelle 2024 lyhytaikaisen luoton limiitiksi 200 miljoonaa euroa hyvinvointialueen rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Aluehallitus 28.11.2023 § 396

Selostus asiasta

Aluehallitus käsitteli Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksujen yleiset periaatteet vuodelle 2024 kokouksessaan 22.11.2023.

Valtioneuvosto on 23.11.2023 antanut asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta. Tämän lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö on 23.11.2023 vahvistanut vuoden 2024 maksukaton rajaksi 762 euroa kalenterivuodessa.

Hyvinvointialueen asiakasmaksujen perusteet on päivitetty 23.11.2023 vahvistettujen maksujen ja maksukaton rajan mukaiseksi.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää täydentää 22.11.2023 § 358 tekemäänsä päätöstä seuraavasti:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat, päivitettyt asiakasmaksujen yleiset perusteet.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 93**Päätös ehdotus**

Aluevaltuusto:

- 1) hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleisosineen ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen aluehallituksen esityksen mukaisena. Investointiosa hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan talousarvion investointiosa uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.
- 2) hyväksyy toimitettavaksi ministeriöille investointisuunnitelmat vuosille 2024-2027 ja 2025-2028. Investointisuunnitelma hyväksytään ehdollisena siten, että mikäli päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ole esitetyn mukainen, tuodaan investointisuunnitelma uudelleen käsiteltäväksi päätöksentekoon.
- 3) hyväksyy liitteenä olevat, päivitettyt asiakasmaksujen yleiset perusteet.
- 4) hyväksyy vuodelle 2024 liitteenä olevan hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet vuodelle 2024 liitteessä.
- 5) päättää vuodelle 2024 lyhytaikaisen luoton limiitiksi 200 miljoonaa euroa hyvinvointialueen rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun Toimi Kankaanniemi Janne Luoma-ahon kannattamana esitti, että talousarvioon tehdään seuraavat muutokset:

- 1) Hyvinvointialue koordinoi kuntien itsehallintoa kunnioittaen ja yhteistyössä niiden kanssa terveyden ja hyvinvoinnin (hyte) edistämiseen tarkoitettujen resurssien käyttöä tavoitteena sairauksien ja sosiaalisten ongelmien tehokas ennalta ehkäisy. (Sivu 57, ensimmäiseen kappaleen loppuun lisäys)
- 2) Omaishoito turvataan koko talousarviovuoden ajan riittävällä rahoituksella. (Sivu 142, toiseksi kappaleeksi)

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, joten tulee suorittaa äänestys. Äänestystavaksi sovittiin

Aluevaltuusto

nimenhuutoäänestys siten, että aluehallituksen pohjaehdotusta kannattavat äänestävä "JAA", muutosehdotusta kannattavat äänestävä "EI".
Äänestysmenettely hyväksyttiin.

1. Äänestys: JAA-ääniä annettiin 53, EI-ääniä 11, tyhjää 2, poissa 3.

2. Äänestys: JAA-ääniä annettiin 46, EI-ääniä 16, tyhjää 4, poissa 3.

Äänestysluettelot ovat pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eino Nissinen poistui kokouksesta klo 17.31 asian käsittelyn aikana.

Jouko Nykänen poistui kokouksesta klo 17.58 asian käsittelyn aikana.

Eetu Tuovila poistui kokouksesta klo 18.20 asian käsittelyn aikana, pöytäkirjantarkastajana tästä eteenpäin Hilma Vepsäläinen.

Sanna Rajala poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen klo 18.21 ja tilalle Jari Blom.

Liitteet

Liite 2: Investointisuunnitelma 2024-2027

Liite 3: Investointisuunnitelma 2025-2028

Liite: Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 102

Liite: Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 92

Liite: Turvallisuuslautakunta 15.11.2023 § 69

Liite 6: Hoito- ja hoivapalvelujen tuotteistuksen ja laskutuksen perusteet sekä asiakaspalvelujen ostojen kauttalaskutuksen ja muiden palvelujen laskutuksen perusteet vuodelle 2024

Liite: Aluehallituksen vastine toimielinten lausuntoihin 22.11.2023

Liite 5: Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen asiakasmaksujen muutokset

Liite 4: Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen asiakasmaksut

Liite 1: Aluehallituksen talousarvioesitys (tarkistettu aluehallituksen päätöksen mukaiseksi)

Äänestysluettelo 1, aluevaltuusto 5.12.2023

Äänestysluettelo 2, aluevaltuusto 5.12.2023

Aluevaltuusto

§ 94 Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön muuttaminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3673/00.02.01/2023

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 28.11.2023 § 371

Valmistelija(t) Johanna Aalto, p. 050 434 6544, Pasi Marjakangas, p. 050 564 8980, Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta

Hyvinvointialueen hallintosäännön vähimmäissisällöstä on säädetty hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 95 §:ssä. Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään johtamisjärjestelmä, toimielimet sekä tehtävien ja toimivallan jako eri toimielinten välillä. Hallintosäännössä annetaan määräyksiä hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista ja määritellään hyvinvointialueen toimielin- ja viranhaltijarakenne sekä toimivalta- ja vastuusuhteet. Hallintosääntö on siten hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hyvinvointialueella on laaja harkintavalta toimivalta- ja vastuusuhteiden määrittelyssä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä on uudistettu seitsemässä aiemmassa vaiheessa. Asiasta on päätetty viimeksi aluevaltuustossa 9.5.2023, jolloin on päätetty seitsemännen vaiheen voimaan tulleista muutoksista 17.5.2023 lukien. Hallintosäännön muuttamisesta päättää aluevaltuusto hyvinvointialuelain 22 §:n ja voimassa olevan hallintosäännön 16 §:n perusteella.

Muutosten valmistelu

Hyvinvointialueen ensimmäisenä toimintavuonna on havainnointu hallintosäännön muutostarpeita kahteen otteeseen. Tässä ehdotuksessa olleet muutokset on kerätty pääosin loka- ja marraskuun aikana mm. henkilöstölle avoimella kyselyllä. Muutosehdotukset ovat eritasoisia luonteeltaan ja vaikutukseltaan.

Hallintosäännön muutosehdotukset on valmisteltu ja niitä koskeva keskustelu on käyty toimialojen johtoryhmissä, hyvinvointialueen johtoryhmässä ja

Aluevaltuusto

yhteistoimintaelimessä loka-marraskuussa 2023. Hallintosäännön muutosten voimaantuloajankohdaksi ehdotetaan seuraavan kalenterivuoden alkua eli 1.1.2024.

Muutosehdotusten sisältö kootusti

- 16-17 §: tehtävien täsmentäminen palveluverkkoon liittyvän päätöksenteon osalta
- 18 §: sanalisäykset kohdissa 11 ja 12
- 25 §: päätösten ilmoittamisvelvolliset toimielimet ja viranhaltijat
- 26 §: nuorisovaltuuston asettaminen vuosittain
- 32 §: henkilöstöön kuuluvan osalta arvonimien hakeminen
- 36 §: kanteluihin yms. selvityspyyntöihin vastaaminen
- 40 §: nimeäminen yhteisöjen hallitukseen
- 41 §: otsikkomuutos vastaamaan sisältöä
- 42 §: sopimushallinnan tarkentaminen ja vuosittainen suunnitelma
- 70 §: tiedonhallinnasta vastaavat viranhaltijat monikossa
- 78 §: hankintasäätelyn täsmentäminen
- 80 §: lahjoitusten ja perinnön käyttäminen
- 82 §: saatavien perinnän tarkentavat määräykset
- 85 §: rahatoimen hoitamisen tarkentaminen
- 89 §: tarkastuslautakunnan kokoukset ja esittely
- 90 §: yksittäinen sanamuutos
- 92 §: arviointijohtajalle lisätty tehtävä
- 99 §: aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävien täsmentäminen
- 100 §: sopimushallintaan liittyvien sisältöjen siirtäminen 42 §:ssä tarkoitettuun suunnitelmaan
- 175-176 §: kokouspalkkiot jatkossa vain luottamushenkilöillä
- 187 §: ansionmenetykskorvauksen maksaminen mahdolliseksi luottamushenkilön työnantajalle

Toimivalta asiassa

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 22 §, hallintosääntö § 16

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus ehdottaa, että aluevaltuusto päättää muuttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä hyväksymällä sen voimaantulevaksi liitteen 1 mukaisena 1.1.2024 lukien.

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun Katri Savolainen esitti Markku Puron kannattamana, että hallintosääntöön § 16 tehdyt muutosehdotukset palveluverkon ja toimipisteiden osalta palautetaan uudelleen valmisteluun. Aluehallitus yksimielisesti kannatti Savolaisen ehdotusta.

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eila Tiainen poistui kokouksesta klo 15.45 asian käsittelyn aikana.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 94

Päätös ehdotus Aluevaltuusto päättää muuttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntöä hyväksymällä sen voimaantulevaksi liitteen 1 mukaisena 1.1.2024 lukien.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jouko Nykänen saapui takaisin kokoukseen klo 18.30 asian käsittelyn aikana.

Liitteet Liite 1, Hallintosääntö_8.vaihe_final
Liite 2 Hallintosääntö_8.vaihe muutokset punaisella
Liite 3, Hallintosääntö_muutokset_aluevaltuusto_281123_pptx
Liite: Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö, 8. vaihe

Aluevaltuusto

§ 95

Keski-Suomen hyvinvointialueen tilaselvityksen loppuraportti

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3775/00.01.02/2023**Aiempi käsittely:**

Aluehallitus 28.11.2023 § 388

Valmistelija(t) Tilapalvelujohtaja Petteri Kontro p. 050 374 8533**Selostus asiasta**

Maaliskuussa 2023 Keski-Suomen hyvinvointialueella käynnistettiin sosiaali- ja terveyspalvelujen käytössä olevien tilojen selvitystyö. Selvityksessä koottiin tiedot sosiaali- ja terveyspalveluiden nykyisin käytössä olevista tiloista ja arvioitiin kunnilta ja yrityksiltä hyvinvointialueelle siirtyneiden tilojen tekninen ja toiminnallinen käytettävyys.

Selvityksen aineistoa koottiin omistajilta saaduista tilojen teknisistä asiakirjoista, kuntotutkimuksista sekä haastatteleamalla omistajien teknistä henkilöstöä. Toiminnallista käytettävyyttä arvioitiin palvelujohtaja haastatteleamalla sekä tekemällä Ramboll Oy:n toimesta tilojen tekninen ja toiminnallinen katselmus, jossa oli mukana myös tilojen käyttäjiä. Katselmusten arvioinnin pohjalta tilat on kuntoluokiteltu.

Tilaselvitystyötä on ohjannut ohjausryhmä, jossa mukana on ollut tilapalvelun lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialajohtaja, vastuualuejohtajat sekä kiinteistökehityspäällikkö Eija Arvaja ja Raili Kuosmanen Jykyä Oy:ltä.

Tilaselvityksen johtopäätökset:

- Hyvinvointialueen vuokratkustannukset nousevat tutkittujen Sote-tilojen osalta 8-10 M€ vuodessa vuoteen 2030 mennessä tarvittavien peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestointien vuokravaikutuksen takia.
 - Tilakustannusten nousua on mahdollista hillitä toimintoja uudelleen sijoittamalla ja osasta tiloista luopumalla:noin 10 % vähentäminen nykyisissä tiloissa (yht. 32 600 m²) aikaan saisi noin 5-6 M€ säästön,noin 15 % vähentäminen nykyisissä tiloissa (yht. 48 900 m²) aikaan saisi noin 7-8 M€ säästön,yllä mainittujen tyyppiset toimet kompensoisivat korjauksista, uudisrakentamisista ja kustannustason nousuista johtuvaa, vuokrien kasvua.
 - Tilamuutokset on mahdollista toteuttaa suunnitellusti ja hallitusti.
 - Tilaselvitys toimii tietopohjana käynnistettyä palveluverkkotyötä varten.
-

Aluevaltuusto

Varsinaiset palveluverkkopäätökset tehdään hallintosäännön mukaisesti.

- Keski-Suomen hyvinvointialueen toimitiloahjelman laatiminen käynnistetään, kun palveluverkkopäätökset on tehty.

Tilaselvitykseen on koottu arvio hyvinvointialueen käyttöön siirtyneiden toimitilojen teknisestä kunnosta, toiminnallisesta käytettävyydestä sekä sijainnista. Tilaselvitys toimii tiloja koskevana tietopohjana aluehallituksen 7.11.2023/340 käynnistämälle sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyölle.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tilaselvityksen tiedoksi.

Asian kokouskäsittelyä

Tilapalvelujohtaja Petteri Kontro esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jukka Haaparanta poistui kokouksesta klo 17.54 ja Janne Luoma-aho poistui kokouksesta klo 17.59.

Petteri Kontro poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 18.26.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 95

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto merkitsee tilaselvityksen loppuraportin tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sanna Rajala poistui kokouksesta klo 18.20 asian käsittelyn aikana ja hänen tilalleen saapui varavaltuutettu Jari Blom.

Liitteet

Liite: Sote-tilojen toiminnallinen ja tekninen selvitys 15.11.2023

Aluevaltuusto

§ 96

Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024–2025

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3513/00.01.02/2023

Aiempi käsittely:

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 106

Valmistelija(t) Päivi Kalilainen p. 0503700245, Marja Lehtoranta p. 0505978314

Selostus asiasta Yleinen johdanto asiaan / tausta
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan valtuustokausittain. Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tehty vuosille 2024-2025.

Lainsäädäntötausta

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sisällöstä säädetään lastensuojelulain 12 §:ssä. Suunnitelma sisältää kuvausta lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista, yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta. Suunnitelma sisältää tiedot lastensuojelun tarpeesta, lastensuojeluun varattavista voimavaroista ja lastensuojelun palvelujärjestelmästä.

Strategian liittymäpinnan kuvaus sekä nykytila ja esityksen perustiedot
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa laajempaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmaa Keski-Suomessa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma pitää sisällään perhekeskuksen toimintasuunnitelman. Suunnitelmien kytkeytyminen toisiinsa tukee osaltaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toimenpiteiden toteutumista. Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sisältyvissä toimenpiteissä korostuvat varhainen matalan kynnyksen tuki sekä toimivat peruspalvelut. Samoin tärkeässä roolissa strategiassa määrättyllä tavalla ovat erilaiset kumppanuudet ja tiivis yhteistyö mm. kuntien, järjestöjen, seurakuntien, oppilaitosten ja yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Aluehallitus on määritellyt valtuustokaudelle 2024-2025 kolme teemaa: mielen

Aluevaltuusto

hyvinvoinnin, liikunnallisen elämäntavan ja arjen turvallisuuden edistämisen. Näitä teemoja kuljetetaan koko suunnitelman läpi ja tämän jaottelun mukaisesti myös kuvataan lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät palvelut ja toimenpiteet.

Keski-Suomen hyvinvointialueella yhdeksi strategiseksi painopisteeksi on valittu ennaltaehkäisevät palvelut, lapsiperheiden varhaisen tuen palvelut ja perustason lasten ja nuorten päihde- ja mielenterveyspalvelut. Ensiarvoisen tärkeää on monialainen ennaltaehkäisevä työ sekä pääsy tuen ja hoidon piiriin riittävän ajoissa. Sähköisiä palveluita kehitetään jatkuvasti. Suunnitelmassa huomioidaan kodin, lähipiirin ja vanhemmuuden tukeminen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteisövaikuttavuus toimii viitekehystenä ja ajattelua sekä työtä ohjaa tämän lisäksi systeminen työote. Se on valittu lasten, nuorten ja perheiden vastuualueella eri ammattiryhmät ja palvelut läpileikkaavasti ammattilaisten työtä ohjaavaksi periaatteeksi sekä yhteensovittavan johtamisen toimintamalliksi. Systemisyydellä tarkoitetaan ajattelu- ja toimintatapaa, jonka tavoitteena on vahvistaa lapsi- ja perhelähtöistä suhdeperusteista työtä sekä monitoimijaista yhteistyötä.

Suunnitelmassa kuvataan Keski-Suomessa käynnistyvä nuorten mielen hyvinvoinnin kampanja vuosille 2023-2024, jonka kohderyhmänä ovat lapset, nuoret ja heidän huoltajansa sekä ammattilaiset. Kampanjan tavoitteena on lisätä nuorten ja huoltajien tietoisuutta nuorille suunnatuista palveluista, rohkaista nuoria puhumaan ja hakemaan apua varhaisessa vaiheessa, tuoda esille mielenterveyttä vahvistavia tekijöitä sekä vähentää mielenterveysongelmien ympärillä olevaa mahdollista häpeää. Kampanjan avulla pyritään lisäämään yhteisöllistä työtä opiskeluhuollossa sekä kasvattamaan tietoisuutta vaikuttavista menetelmistä kaikissa kohderyhmissä. Yhtenä kampanjan merkittävänä tavoitteena on se, että nuorten ahdistuneisuus- ja masennusoireilu ei jatka nousua vuoteen 2025 ja kääntyy laskuun 2027 mennessä.

Keski-Suomessa on tavoitteena ottaa laajasti käyttöön vaikuttavia työmenetelmiä, joita koulutetaan parhaillaan Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ammattilaisille Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman (Tulsote) koordinoimana. Yhteisesti on sovittu käyttöön otettaviksi IPC, IPT-N, Cool Kids, Lapset puheeksi sekä Neuvokas perhe -menetelmät. Nämä kuvataan suunnitelmassa.

Hyvinvointialueen lapsia, nuoria ja perheitä kohtaavien palveluiden keskeisenä tavoitteena on edistää liikunnallista elämäntapaa vahvistaen lasten ja nuorten myönteistä keho- ja ruokasuhdetta ja ehkäisten ylipainoa ja lihavuutta hoito- ja palveluketjutyön, ammattilaisten elämäntapaohjauksen osaamisen

Aluevaltuusto

vahvistamisella, Neuvokas perhe -menetelmän jalkautukseen sekä kunta-hyvinvointialue-yhdyspintatyöhön kuntien liikuntaneuvonnan ja sivistyspalveluissa toteutettavan ruokakasvatuksen edistämiseksi. Terveyttä edistävät arjen tottumukset ovat ensiarvoisen tärkeitä lasten ja nuorten terveille kasvulle ja kehitykselle sekä arjen toimintakyvylle ja oppimiselle. Läpi elämän vaikuttavat elämäntavat omaksutaan pitkälti lapsuuden ja nuoruuden aikana, ja niihin vaikuttavat keskeisesti lapsen kasvuympäristö. Liikunnallinen elämäntapa rakentuu kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kautta; uni ja lepo, ravitseminen ja liikkuminen vaikuttavat kaikki toisiinsa ja suunnitelmassa kuvataan niiden nykytila, merkitys ja toimenpiteet.

Lasten ja nuorten perusoikeuksiin kuuluu saada elää turvassa. Lasten ja nuorten arjen turvallisuutta käsitellään tässä hyvinvointisuunnitelmassa turvallisen kasvuympäristön kautta. Edellä kuvatut mielen hyvinvointi sekä liikunnallinen ja terveyttä edistävä elämäntapa ovat osa turvallista kasvuympäristöä. Lasten ja nuorten arjen turvallisuus saattaa vaarantua useista eri syistä. Esimerkiksi päihteet, lähisuhde- ja perheväkivalta eikä kouluväkivalta kuulu turvalliseen kasvuympäristöön. Osallisuuden kokemus, aineellisten ja aineettomien tarpeiden tyydyttyminen sekä koherenssin tunne vahvistavat turvallista kasvuympäristöä. Suunnitelmaan on kuvattu ehkäisevää työtä ja toimenpiteitä näistä teemoista.

Keski-Suomen hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä esimerkiksi kuntien, järjestöjen, seurakuntien, oppilaitosten ja yksityisten palveluntuottajien kanssa muun muassa palveluketjujen, palvelupolkujen, hankkeiden ja ohjelmien kautta. Yksi selkeä kokoava rakenne on perhekeskus. Perhekeskus toimii rakenteena palveluiden yhteensovittamiselle, integraatiolle. Perhekeskus kokoaa eri lapsiperheteroimijat yhteen hyvinvointialueelta, kunnista, järjestöistä ja seurakunnista. Perhekeskusten tarkoituksena on hyvinvoinnin edistäminen, ongelmien ennaltaehkäisy, varhainen tuki ja hoito. Yhteistyötä toimijoiden välillä sekä perhekeskustoiminta ja sen kehittämistoimenpiteet kuvataan suunnitelmassa.

Lopuksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa on taulukoihin kuvattu tavoitteet, toimenpiteet, aikataulu, vastuutaho ja toteuttaja sekä mittarit ja indikaattorit hyvinvointisuunnitelmalle sovitusta kärjistä: mielen hyvinvoinnin edistäminen, liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen sekä arjen turvallisuuden lisääminen. Omaan taulukkoon on lisäksi koottu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa keskeisenä näkyvä lastensuojelu ja siihen läheisesti liittyvä erityistason palveluja tukeva ja vaativamman tason palvelurakenteena toimiva osaamis- ja tukikeskustoiminta (OT). Taulukoissa kuvataan myös toimenpiteitä integraation vahvistumiseksi eri palveluiden välillä, joilla tavoitellaan palveluiden painopisteen siirtymistä peruspalveluihin

Aluevaltuusto

erityistason palveluiden sijaan.

Talous

Huomioidaan talousarviossa

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 18

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta esittää asiaa edelleen aluehallitukselle ja -valtuustolle päätettäväksi.

Päätös

Lautakunta esittää edelleen suunnitelmaa aluehallitukselle päätettäväksi.

Aluehallitus 28.11.2023 § 367

Selostus asiasta

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024-2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Nina Peränen osallistui kokoukseen § 367-370 käsittelyn ajan.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 96

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024-2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja totesi, että pidetään 10 minuutin kokoustauko (19.00 - 19.10).

Leila Lindell, Jari Colliander, Janne Luoma-aho ja Lotta Ahola poistuivat tauon aikana.

Liitteet

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2024-2025

Aluevaltuusto

§ 97 Alueellinen neuvolasuunnitelma Keski-Suomen hyvinvointialueella

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3316/00.01.01.00/2023**Aiempi käsittely:**

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 25.10.2023 § 86

Selostus asiasta

Neuvolapalveluita tarjotaan kaikille raskaana oleville, lasta odottaville perheille sekä alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Neuvolatyö on keskeinen osa perusterveydenhuollon ehkäisevää ja terveyttä edistävää toimintaa ja hyvinvointialueet vastaavat ko. palveluiden järjestämisestä. Hyvinvointialueiden tulee laatia alueellinen neuvolasuunnitelma, joka tulee osaksi alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Suunnitelman laadinnassa on huomioitava neuvolan yhteistyö mm. varhaiskasvatuksen, lastensuojelun ja muun sosiaalityön sekä erikoissairaanhoidon kanssa.

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategiassa tavoitteena on keskisuomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnista ja terveydestä, palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus sekä palvelujen vaikuttavuus. Lisäksi toiminnan tulee olla vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä yhteensovittaa saumattomasti hoito- ja palveluketjuja huomioiden myös kuntien toimijat Keski-Suomessa. Neuvolasuunnitelmassa linjataan kaikkia edellä mainittuja asioita, jotta hyvinvointialueen tavoitteet tulisivat neuvola- ja seksuaaliterveyspalveluiden osalta toteutumaan.

Terveydenhuoltolain 15 § (1326/2010) pykälän mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa raskaana olevien naisten, lasta odottavien perheiden sekä alle oppivelvollisuusikäisten lasten ja heidän perheidensä neuvolapalvelut. Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011 varmistaa, että terveysneuvonta ja terveystarkastukset ovat suunnitelmallisia, tasoltaan yhtenäisiä sekä yksilöiden ja väestön tarpeet huomioon ottavia.

Neuvola- ja seksuaaliterveyspalveluita on kunnissa hoidettu ennen hyvinvointialueen syntymistä hieman eri tavoin. Pienemmissä kunnissa työ on ollut yhdenmukaista työtä, jossa on ollut mukana myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelutuotantoa. Isoimmissa kunnissa sen sijaan on voitu tehdä työtä enemmän eriytetymmin.

Aluevaltuusto

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen neuvola- ja seksuaaliterveyspalveluita on haluttu lähteä viemään enemmän laaja-alaisen väestövastuumallin suuntaan, jossa perheen asiakkuus säilyy samalla terveydenhoitajalla aina äitiysneuvolasta lapsen kouluikään asti.

Vuoden 2024 talousarviolaadinnan yhteydessä huomioidaan neuvola ja seksuaaliterveyspalveluiden määrärahat. Talousarviolaadinnan pohjana on aluehallituksen linjaukset sekä vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen toteutuman ennuste.

Alueellinen neuvolasuunnitelma pohjautuu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen linjauksiin neuvolatoiminnasta sekä seksuaaliterveyspalveluista. Suunnitelma linjaa myös tulevien vuosien neuvola- ja seksuaaliterveyspalveluita ja niiden sisältöä sekä auttaa asiakkaita hahmottamaan palveluita ja esimerkiksi terveystarkastusten sisältöä. Alueellinen neuvolasuunnitelma toimii työkaluna ja perehdyttämisen apuna henkilöstölle sekä esihenkilöille johtamisen tukena.

Alueellisessa neuvolasuunnitelmassa kuvataan lyhyesti hyvinvointialueen sisäiset yhteistyökumppanit sekä huomioidaan kuntiin jäävät palvelut, kuten varhaiskasvatus ja vapaa-aikatoimi. Perheiden palveluita tarjotaan myös muilla vastuualueilla kuin lasten, nuorten ja perheiden vastuualueella. Tällaisia palveluita ovat muun muassa vammaispalvelut ja suun terveydenhuoltopalvelut. Lisäksi tulee huomion otettavaksi koko palvelu- ja hoitoketju perusterveydenhuollosta erikoissairaanhoidon (esimerkiksi äitiyspoliklinikka).

Alueellisessa neuvolasuunnitelmassa kuvataan neuvola ja seksuaaliterveyspalveluiden nykytilanne sekä tulevaisuuden linjauksia. Alueellisessa neuvolasuunnitelmassa linjataan myös seksuaaliterveyspalveluita, joten alueellinen neuvolasuunnitelma on ollut esillä nuorisovaltuuston kokouksessa 11.10.2023 (40 §) osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta
1. merkitsee asian tiedoksi
2. esittää asiaa edelleen aluehallitukselle ja -valuustolle päätettäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiaa kokouksessa oli esittelemässä palvelujohtaja Marja Laurila.

Asian käsittelyn jälkeen Emilia Lakka poistui ja kokouksessa pidettiin tauko klo

Aluevaltuusto

17:01-17:05.

Aluehallitus 28.11.2023 § 368

Selostus asiasta

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto hyväksyy alueellisen neuvolasuunnitelman vuosille 2023-2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 97

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy alueellisen neuvolasuunnitelman vuosille 2023-2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Alueellinen neuvolasuunnitelma 2023-2025

Aluevaltuusto

§ 98 Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelma 2024–2025

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3511/00.01.02/2023

Aiempi käsittely:

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 107

Valmistelija(t) Paula Käyhkö 050 517 7542, Mari Kolu 040 761 6308, Susa Rahkonen 040 187 0770, Seppo Huhtiniemi 050 563 2418

Selostus asiasta Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi.

Opiskeluhoollon palveluihin kuuluvia kouluterveydenhuoltoa, opiskeluterveydenhuoltoa sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja on kunnissa hoidettu ennen hyvinvointialueen syntymistä hieman eri tavoin. Pienemmissä kunnissa työ on ollut usein koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osalta yhdenmennyä työtä ja siihen on saatettu liittää myös esimerkiksi neuvolapalvelua. Isoimmissa kunnissa sen sijaan on voitu tehdä työtä enemmän eriytetymmin. Psykologi- ja kuraattoripalvelut ovat aiemmin, Jyväskylää lukuun ottamatta, kuuluneet sivistyspalveluihin. Ne siirtyivät kuitenkin hyvinvointialueudistuksen yhteydessä Lapset, nuoret ja perheet vastuualueelle osaksi Opiskeluhoollon palvelualueen kokonaisuutta.

Opiskeluhoollon palvelut tekevät kiinteää yhteistyötä kuntien ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Opiskeluhoolto toteutuu pääosin lähipalveluna oppilaitoksissa. Kuraattori- ja psykologipalvelut tuotetaan myös varhaiskasvatuksen oppijoille. Lisäksi yhteistyökumppaneita ovat laajasti hyvinvointialueen muut sote-palvelut ja esimerkiksi kolmannen sektorin toimijat.

Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelman laadinnasta on vastannut opiskeluhoollon alueellinen yhteistyöryhmä. Keski-Suomen alueellinen yhteistyöryhmä koottiin maaliskuussa 2023 aluehallituksen päätöksen pohjalta ja ryhmä aloitti toimintansa 20.4.2023. Ryhmässä ovat kunkin laissa mainitun edustettavan tahon nimeämät jäsenet. Yhteistyöryhmän puheenjohtajana toimii opiskeluhoollon palvelujohtaja.

Aluevaltuusto

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian mukaisesti opiskeluhollossa toteutetaan ihmislähtöisiä ja kustannusvaikuttavia palveluja. Palveluja yhteensovitetään koulutuksen järjestäjien toimintoihin sekä palvelu- ja hoitoketjuihin saumattomasti. Henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista huolehditaan. Työn painopiste on ennaltaehkäisyssä, toimintaa kehitetään ja uudistetaan tavoitteellisesti näyttöön perustuen. Palveluihin oikeutettujen osallisuutta lisätään ikätaso huomioiden. Sähköisiä palveluja kehitetään osana palvelukokonaisuutta.

Opiskeluhooltosuunnitelmaa on valmisteltu osana hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmaa, johon valtuustokaudelle 2024-2025 on määritelty kolme pääteemaa: mielen hyvinvoinnin, terveysliikunnan ja arkiturvallisuuden edistäminen. Nämä on otettu huomioon alueellista opiskeluholllon suunnitelmaa laadittaessa.

Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma perustuu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:

1. opiskeluhooltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet;
2. suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluholllon kokonaisuuden toteuttamiseksi;
3. hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhooltopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet;
4. suunnitelma opiskeluhooltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta;
5. toimenpiteet alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Suunnitelma sisältää edellä mainitut lain edellyttämät asiakokonaisuudet.

Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhooltosuunnitelma liitetään osaksi alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointialueen opiskeluhooltosuunnitelman toteutumisesta raportoidaan vuosittain sekä osana alueellista hyvinvointikertomusta että erillisenä kokonaisuutena alueelliseen opiskeluhooltosuunnitelmaan kirjatun suunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarviolaadinnan yhteydessä huomioidaan opiskeluholllon määrärahat

Aluevaltuusto

Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma on valmisteluvaiheessa ollut kommentointikierroksilla alueellisen opiskeluhoiton yhteistyöryhmän jäsenillä, koko opiskeluhoitopalveluiden henkilöstöllä sekä Lapset, nuoret ja perheet vastuualueen johtajistolla. Lisäksi Nuorisovaltuusto on käsitellyt suunnitelmaluonnosta. Saadut kommentit on huomioitu valmistelussa. Suunnitelma käsiteltiin ja hyväksyttiin vietäväksi päätöksentekoon alueellisessa opiskeluhoiton yhteistyöryhmässä 10.10.2023.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 18

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta esittää asiaa edelleen aluehallitukselle ja -valtuustolle päätettäväksi.

Päätös

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta esittää suunnitelmaa edelleen aluehallitukselle ja -valtuustolle päätettäväksi.

Leena Kautto-Koukka siirtyi Teams-yhteyteen pykälän käsittelyn aikana klo 19:13.

Aluehallitus 28.11.2023 § 369

Selostus asiasta

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelman 2024-2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 98

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelman vuosille 2024-2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma 2024-2025

Aluevaltuusto

§ 99 Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman päivitys ja sen liitteet eli järjestöavustusten myöntämisen perusteet sekä palkkio- ja kulukorvauskäytännöt

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3639/00.02.02/2023**Aiempi käsittely:**

Aluehallitus 28.11.2023 § 370

Valmistelija(t) Arto Lampila, p. 050 312 5272, Nina Peränen, p. 050 594 6783 ja Olli Karola p. 050 476 7639**Selostus asiasta** **Taustaa**

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.11.2022 § 122 Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman ja sen liitteinä järjestöyhteistyön asiakirjan sekä palveluntuottajayhteistyöasiakirjan. Järjestöyhteistyön asiakirja on nimeltään "Järjestöyhteistyön periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella" ja sen liitteenä 1 on avustusohje, joka ohjasi toiminta-avustusten myöntämistä vuodelle 2023.

Avustusohje keskittyi kuvaamaan millaiseen, aiemmin kunnilta tai kuntayhtymiltä, tukea saaneeseen järjestötoimintaan hyvinvointialueen avustukset kohdentuvat. Vuodelle 2023 saapuneiden avustushakemusten yhteissumma oli melkein kaksinkertainen myönnettävissä olevaan summaan verrattuna. Turvallisen siirtymän varmistamiseksi myönnettyissä avustuksissa korostui jatkuvuus ja turvallinen siirtymä. Vuodelle 2024 hyvinvointialue laatii uudet, selkeämmät kriteerit avustushakemusten arviointiin.

Osallisuusohjelmassa määritellään osallisuuden toteutumisen tavoitteet, periaatteet ja yhdyspinnat Keski-Suomen hyvinvointialueella kaikille iästä, asuinpaikasta ja taustasta riippumatta.

Yhteys strategiaan

Osallisuuden toteutuminen on Keski-Suomen hyvinvointialueen arvopohjassa: kohtaamme ihmislähtöisesti ja yhdenvertaisesti. Strategian menestystekijöiksi on nostettu aktiiviset ja osallistuvat **asukkaat**. Tavoitteena on, että asukkaat voivat vaikuttaa laajemmin palveluiden kehittämiseen sekä osallistua omaa

Aluevaltuusto

hoitoa koskeviin päätöksiin ja aluehallituksen linjauksen mukaisesti osallisuuden, aktiivisuuden ja oman elämänsä haltuunoton mahdollistaminen.

Hyvinvointialueen strategia korostaa sujuvaa ja saumatonta **kumppanuutta** sekä asukkaiden, asiakkaiden ja henkilöstön osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Järjestöjen tekemä työ täydentää omalla roolillaan hyvinvointialueen tehtäviä ja tukevat asukkaiden arkea esimerkiksi yhteisövaikuttavuuden keinoin. Kokemukset osallisuudesta sekä omista vaikuttamismahdollisuuksista vahvistavat koettua hyvinvointia.

Lainsäädäntötausta

Lain hyvinvointialueesta § 29 mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 7 mukaan hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Avustuskokonaisuus

Hyvinvointialueen järjestöjen avustuskokonaisuus koostuu myös uudessa, päivitettyssä avustusohjeessa vuosittain myönnettävistä toiminta-avustuksista, laajemmista kumppanuussopimuksista sekä projektiyhteistyöstä. Järjestöt voivat hakea tukea joko yksin tai yhteistyössä.

Toiminta-avustukset ovat haussa vuosittain. Toiminta-avustushakemukset jakautuvat kahteen osaan, siten että pienten vapaaehtois pohjalta toimivien paikallisjärjestöjen avustukset käsitellään omana kokonaisuutenaan ja suuremmat avustukset omanaan.

Kumppanuussopimuksilla sovitaan pitkäjänteisestä strategisesta yhteistyöstä. Projektiyhteistyö tarkoittaa hyvinvointialueen osallistumista yhteistyökumppaneiden hankkeisiin ja projekteihin toiminnallisesti ja/tai taloudellisesti. Kumppanuuksia ja projektiyhteistyötä käsitellään säännöllisesti kokoontuvassa työryhmässä.

Aluevaltuusto

Avustuksia ja kumppanuuksia arvioitaessa arvioidaan seuraavia näkökulmia:

- Kytkeytyminen hyvinvointialueen toimintaan
- Kytkeytyminen hyvinvointialueen strategiaan sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmaan
- Suunnitelman konkreettisuutta ja realistisuutta
- Toiminnan vaikuttavuutta ja laajuutta sekä seurantaa
- Toiminnan laatutekijöitä
- Yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa

Lisäksi huomioidaan tasapaino eri kohderyhmien, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelman kärkiteemojen (liikunnallisen elämäntavan tukeminen, arjen turvallisuus sekä mielen hyvinvoinnin tukeminen) sekä alueiden suhteen. Mikäli samalta alueelta tulee useita samoihin teemoihin ja kohderyhmiin kohdistuvia hakemuksia, hyvinvointialue voi kehottaa järjestöjä hakemaan avustusta yhdessä.

Osallisuusohjelman päivitys

Osallisuusohjelman pienet päivitystarpeet liittyvät tarkennuksiin osallisuutta ohjaavista laeista ja osallisuuden muodoista, toimintatavoista, osallisuustyön painopisteistä ja ohjelman rakenteelliseen uudistukseen. Osallisuusohjelman linjauksiin, toimijoihin ja kohderyhmään ei ole tehty muutoksia.

Kokemusasiantuntijoiden palkkioksi esitetään 25 e/h, perusteena, että se vastaa kansallisia linjauksia. Palkkiota ei ole korotettu kertaakaan vuoden 2013 jälkeen.

Osallisuusohjelman liitteeksi esitetään kehittäjä- ja yhteistyöryhmien jäsenten palkkionmaksun perusteita. Palkkionmaksu on harkinnanvaraista ja perustuu tehtyyn toimeksiantosopimukseen.

Kuulemiset ja lausunnot

Järjestöavustusten myöntämisperusteita on käsitelty järjestöfoorumissa 6.9.2023 sekä Keski-Suomen kumppanuuspöydässä 10.11.2023. Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin on käsitellyt järjestöavustusten myöntämisperusteita 22.9.2023, 23.10.2023, 20.11.2023 sekä 27.11.2023. Järjestöavustukset on käsitelty lisäksi vanhusneuvostossa 23.11 ja vammaisneuvostossa 26.10.2023.

Avustusohje käsiteltiin 23.8.2023 työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnassa ja 30.8 lasten, nuorten ja perheiden lautakunnassa. Lautakunnat antoivat evästyksensä valmistelijoille.

Osallisuusohjelman päivityksiä on käsitelty järjestöjen ja seurakuntien

Aluevaltuusto

vaikuttamistoimielimessä 20.11.2023.

Osallisuusohjelma ja sen liitteet järjestöavustusohjeineen on käsitelty 15.11.2023 lautakuntien seminaarissa sekä lapset, nuoret ja perheet -lautakunnan ja työikäiset ja ikääntyneet -lautakunnan kokouksessa samana päivänä.

Talousvaikutukset

Vuoden 2024 aluehallituksen talousarvioesitykseen (käsitelty kokouksessa 22.11.2023) on esitetty varattavaksi järjestöavustuksiin hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualueelle 935 000 euroa.

Aluehallitus päätti kokouksessaan 19.9.2023 (§ 294) myöntää järjestöavustuksista kahdeksalle järjestölle avustusta STEA-jatkoavustushakuun. Järjestöt ovat Kriisipalvelu Mobile/Jyväskylän seudun mielenterveysseura ry, psykiatrisen kuntoutuksen tuki ry, Jyväskylän A-kilta, Äänekosken Ilona ry, Hankasalmen mielenterveysyhdistys Tuikku ry, Ystäväntupa ry, Jyväskylän Suvanto ry ja Emppis ry.

Vaikutusten arviointi

Järjestöiltä odotettavaa raportointia ja dokumentointia tullaan kehittämään vuonna 2024 ja sen määrä kasvaa hieman keskisuurten ja suurten avustusten osalta. Erityistä huomiota on kiinnitetty siihen, että pienten vapaaehtoisjärjestöjen hallinnollista kuormaa ei kasvatettaisi liikaa.

Avustusohje tarjoaa työkalut järjestöjen toiminnan tukemiseen yhdenvertaisemmin ja tasapuolisemmin eripuolilla Keski-Suomea ja kohdistaa käytettävissä olevia resursseja vaikuttavammin.

STEA -jatkoavustuksiin liittyviin avustuksiin kohdistuu 20 500 euron leikkaus, jolloin joulukuussa avautuvaan vapaaseen toiminta-avustus hakuun jäisi 287 700. (Vuonna 2023 myönnetty n. 295 000, luvussa huomioitu erillisenä sopimuksena siirtynyt kumppanuus 70 000 e, joka nyt osana avustushakua).

Valmistelijan yhteenveto

Vuoden 2023 järjestöavustusten myöntämiset perustuivat kuntien vuonna 2022 myöntämiin järjestöavustuksiin. Vuoden 2024 järjestöavustusten myöntämisten perusteet on laadittu siten, että myönnettävät avustukset tukevat hyvinvointialueen strategisia linjauksia.

Aluevaltuusto

Avustusohjeen päivityksellä selkiytetään toiminta-avustuksiin ja kumppanuuksiin liittyviä rakenteita ja lisätään siten päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja ennustettavuutta.

Avustusohjeeseen on lautakunnissa 15.11. käsiteltyyn versioon verrattuna lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä saadun palautteen perusteella tehty seuraavat muutokset:

Hyvinvointialueen tukema toiminta -listaukseen on lisätty "hyvinvointialueen toimintaan kytkeytyvä terveyttä ja hyvinvointia edistävä ennaltaehkäisevä työ".

Avustushakemuksen arviointi -kohdassa on tarkennettu avustetun toiminnan kytkeytymisellä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelmaan tarkoitettavan erityisesti ohjelman kärkiteemoja: mielen hyvinvointia, liikunnallista elämäntapaa ja arjen turvallisuutta.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 83

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää

- 1) esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman päivityksen ja sen liitteet (järjestöavustusten myöntämisen perusteet sekä kehittäjä- ja yhteistyöryhmien palkkiot).
 - 2) varata vuoden 2024 talousarvioesityksen mukaisesti hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualueelta järjestöavustuksiin kohdistuvasta määrärahasta STEA:n jatkoavustuksiin kytkeytyviin avustuksiin yhteensä 647 300 euroa seuraavasti, edellyttäen, että aluevaltuusto hyväksyy aluehallituksen talousarvioesityksen järjestöavustusten osalta.
 - Kriisikeskus Mobile/Jyväskylän seudun mielenterveysseura ry 290 000 euroa
 - Psykiatrisen kuntoutuksen tuki ry 180 000 euroa
 - Jyväskylän A-kilta 51 000 euroa
 - Ääneseudun Ilona ry 42 500 euroa
 - Hankasalmen mielenterveysyhdistys Tuikku 44 500 euroa
 - Ystäväntupa ry 18 600 euroa
 - Jyväskylän Suvanto ry 12 200 euroa
 - Emppis ry 8 500 euroa
 - 3) päättää, että hyvinvointialueen toiminta-avustushaku avataan vuoden 2024 talousarvion hyväksymisen jälkeen ja että se on avoinna hyvaks.fi -sivustolla 11.12.2023 - 14.1.2024. Avustushausta viestittäessä huomioidaan aluevaltuuston päätös hyvinvointialueen vuoden 2024 talousarviosta.
-

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöksenteon jälkeen pidettiin kokoustauko klo 15.07-15.09.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 99

Päätös ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman päivityksen, järjestöavustusten myöntämisen perusteet sekä kehittäjä- ja yhteistyöryhmien palkkiot.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Osallisuusohjelma 2023 päivitys
Liite: Osallisuusohjelma liite 1 työryhmien palkkiot
Liite: Järjestöavustusten myöntämisen perusteet

Aluevaltuusto

§ 100

Palvelujen myöntämisen perusteet: Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3560/00.01.01.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 103

Valmistelija(t) Laura Vanttinen p. 050 347 1022
Ulla Kuittu, p. 050 353 8310**Selostus asiasta** **Yleinen johdanto asiaan**

Toimeentulotuki on viimesijainen toimeentuloturvan muoto tilanteissa, joissa henkilön tai perheen tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin. Ehkäisevää ja täydentävää harkinnanvaraista toimeentulotukea myönnetään sellaisiin erityisiin menoihin, joita perustoimeentulotuki ei kata.

Perustoimeentulotukea haetaan Kelasta. Asiakas voi hakea samalla hakemuksella Kelan perustoimeentulotukea ja hyvinvointialueen myöntämää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Asiakkaan ei tarvitse hakiessaan tietää hakeeko täydentävää vai ehkäisevää toimeentulotukea.

Kelan on siirrettävä hakemus hyvinvointialueelle, jos siihen sisältyy muita kuin perusosaan ja muihin perusmenoihin sisältyviä menoja. Vaihtoehtoisesti harkinnanvaraista toimeentulotukea voi hakea suoraan hyvinvointialueelta, jolloin hakemuksen liitteenä tulee olla perustoimeentulotukipäätös. Kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi hyvinvointialue voi poikkeuksellisesti myöntää ehkäisevää toimeentulotukea ilman, että Kela on ensin arvioinut ja ratkaissut asiakkaan oikeuden perustoimeentulotukeen.

Yhteys strategiaan

Strategian tavoitteena on esimerkiksi hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen sekä yhdenvertaisuuden varmistaminen. Tavoitteena on työntekijöiden samansuuntainen harkinta ja kuntalaisten yhdenvertaisuuden vahvistaminen toimeentulotuesta päätettäessä. Toimeentulotuen laatupiiritoiminta on käynnistetty koko hyvinvointialueen laajuisesti edellisten

Aluevaltuusto

tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimeentulotukea myönnettäessä tulee käyttää yksilöllistä harkintaa, joten euromäärät ovat ohjeellisia.

Lainsäädäntö

Täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä on säädetty toimeentulotukilain (1412/1997) 7 c §:ssä. Ehkäisevästä toimeentulotuesta säädetään toimeentulotukilain 1 §:n 2 momentissa ja 13 §:ssä.

Toimeentulotukea myöntävien viranhaltijoiden työtä ohjaavat sekä lainsäädäntö että soveltamisohjeet.

Nykytilankuvaus

Vuoden 2023 talousarvion määrärahat ovat ehkäisevän toimeentulotuen osalta 1,2 M€ ja täydentävän toimeentulotuen osalta 2,2 M€.

Ehkäisevän toimeentulotuen päätöksiä tehtiin koko hyvinvointialueella alkuvuoden 1-6/2023 aikana 4471 kpl. Täydentävän toimeentulotuen päätöksiä tehtiin 4412 kpl.

Vaikutusten arviointi

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteisiin ja soveltamisohjeisiin ei ole esitetty merkittäviä muutoksia sillä myöntämisperusteet on yhdenmukaistettu hyvinvointialueen käynnistyessä. Muutoksilla ei arvioida olevan talousvaikutuksia.

Palvelujohtajan ehdotus

Työkäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sen edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 374

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 93, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 100

Päätös ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet ja soveltamisohje, muutokset näkyvillä
Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 93
Liite: Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 101

Palvelujen myöntämisen perusteet: Mielensterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3561/00.01.01.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 104

Valmistelija(t) Laura Vanttinen p. 050 347 1022
Ulla Kuittu, p. 050 353 8310**Selostus asiasta****Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Keski-Suomen hyvinvointialueen mielensterveys- ja päihdepalveluiden tavoitteena on, että hyvinvointialueella asuvat saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Palveluissa keskeinen periaate on tukea arjessa apua tarvitsevien asiakkaiden kykyä elää itsenäisesti ensisijaisesti kotona oikea-aikaisilla, toimintakykyä ja hyvinvointia tukevilla sekä riittävillä palveluilla. Tarpeen mukaan mielensterveys- ja päihdekuntoutujille järjestetään asumispalvelua ja siihen sisältyvää tukea. Palveluja tuotetaan hyvinvointialueen omana toimintana sekä ostopalveluina. Ensisijaisesti asiakkaan tuki järjestetään kotiin ja tarpeen mukaisesti kodinomaiseen ympäristöön asumispalveluyksikössä. Lääketieteellinen hoito ja konsultaatiot, sekä lyhytaikaisjaksot tukevat asiakkaan hyvinvoinnin ylläpitämistä ja kuntoutumista.

Keskeisiä periaatteita kaikessa toiminnassa ovat ennaltaehkäisevä toiminta, kuntouttava työote sekä yhteistyö ja näiden varmistaminen panostamalla yksilölliseen asiakas- ja palveluohjaukseen. Palvelut tukevat hyvinvointialueella asuvien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, turvallisuutta, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta, sekä ehkäisevät lisäpalveluntarpeen syntymistä. Palvelutarpeen arvioinnissa keskeistä on asiakkaan kokonaisvaltainen tilanteen arviointi.

Yhteys strategiaan

Aluevaltuusto

Strategian tavoitteena on esimerkiksi asukkaiden hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen sekä yhdenvertaisuuden lisääminen, joita myöntämisen perusteiden kautta parannetaan. Palvelua myönnetään yhdenmukaisin kriteerein hyvinvointialueen asukkaille palvelutarpeenarvioinnin mukaisesti. Palvelun tavoitteena on tukea asiakasta kuntoutumisen prosessissa kohti kevyempää asumisen tuen palvelua tai itsenäistä asumista.

Lainsäädäntö

Sosiaalihuoltolaki 21§

Nykytilankuvaus

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävien ostopalveluiden toimintamenot vuodelle 2023 on 12,5 M€. Asiakkaita ostetuissa asumispalvelussa oli marraskuun 2023 alun tilanteen mukaan 370 asiakasta ja liikkuvassa kotiin vietävässä ostopalvelussa 80 asiakasta.

Päihdekuntoutujien sosiaalihuoltolain mukaisen tuetun asumisen toimintamenot vuodelle 2023 on 1,2M€. Asiakkaita ostetussa tuetussa asumispalvelussa marraskuun 2023 alun mukaan oli 188 asiakasta ja liikkuvassa kotiin vietävässä tuessa 119 asiakasta.

Hyvinvointialueen oman palvelutuotannon erityisryhmien ja kotiin vietävien palveluiden asumispalveluissa oli marraskuun 2023 alun tilanteen mukaan 93 asiakasta ja liikkuvassa kotiin vietävän tuen palvelussa 229 asiakasta.

Vaikutusten arviointi

Oikea-aikaisella palvelulla voidaan vähentää raskaampien palveluiden tarvetta sekä kustannusten kasvua. Myönnetyt palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Erilaisten arviointimenetelmien soveltuvuutta palvelutarpeen arvioinnin tueksi kartoitetaan vuoden 2024 aikana.

Valmistelijan yhteenveto

Voimassa olevaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalvelujen myöntämisen perusteet asiakirjaan nähden sisällölliset muutokset ovat lähinnä teknisiä ja asiakirjan lukemista helpottavia. Palvelukuvauksesta on poistettu päihdelaitoskuntoutus-osio sekä täsmennetty palveluntarpeen arvioinnin prosessin kirjaaminen sekä täsmennetty termistöä.

Palvelujohtajan ehdotus

Työkäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sen edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 375

Selostus asiasta Liitteenä myös tiedoksi lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 94, jossa ei ehdotettu muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 101

Päätös ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisperusteet, muutokset näkyvillä
Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 94
Liite: Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 102 Palvelujen myöntämisen perusteet: Ikääntyneiden asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3563/00.01.01.00/2023

Aiempi käsittely:

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 105

Valmistelija(t) Tuija Koivisto p. 040 513 5821
Mirja Ahoniemi p. 040 550 3719
Saara Paananen p. 0400 115 656

Selostus asiasta **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Asiakkaat ohjautuvat asumispalveluihin keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen kautta. Keski-Suomen hyvinvointialueen koti- ja asumispalveluiden tavoitteena on, että keskisuomalaiset saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Palveluissa keskeinen periaate on tukea arjessa apua tarvitsevien kykyä elää arvokkaasti ja omatoimisesti kotona oikea-aikaisilla ja riittäväillä palveluilla. Palvelut tukevat asiakkaiden hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä sekä turvallisuutta. Tarpeen mukaan järjestetään asumispalveluita sekä yhteisöllisenä asumisena että ympärivuorokautisesti. Palveluja tuotetaan omana toimintana, ostopalveluina sekä palvelusetelillä. Lähtökohtana on asiakkaan kotona asuminen ja palvelut järjestetään kotona tai kodikkaassa ympäristössä asumispalveluyksiköissä tai perhehoidossa.

Lääketieteellinen hoito ja konsultaatiot, lyhytaikainen palveluasuminen sekä kuntoutus tukevat asiakkaan kotona asumista ja omaishoitajan jaksamista. Keskeisiä periaatteita kaikessa toiminnassa ovat ennakoiva, ennaltaehkäisevä ja kuntouttava toiminta sekä yhteistyö, joiden avulla ehkäistään lisäpalvelutarpeen syntymistä.

Lainsäädäntö

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014), Vanhuspalvelulaki (980/2012), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009), Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011), Perhehoitolaki (263/2015), Laki hyvinvointialueesta (611/2021).

Yhteys strategiaan

Keski-Suomen hyvinvointialueella ikääntyneiden määrällinen kasvu on lähivuosina suurta. Eri alueilla väestöennusteet sekä palvelurakenne vaihtelevat merkittävästi, mutta kokonaisuutena ikääntyneiden palvelutarve tulee kasvamaan. Kevyempien asumispalveluratkaisujen lisääminen ja niiden ensisijaisuus ovat hyvinvointialueen strategisen linjauksen mukaisia. Yhtenäiset palveluiden myöntämisperusteet ja toimintakyvyn RAI-arviointimenetelmä tukevat oikea-aikaista palveluiden myöntämistä. Yhtenäisillä myöntämisperusteilla vahvistetaan eri alueen asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun toteutumista sekä turvataan palveluiden saatavuutta ja riittävyttä eri alueilla. Hyvällä suunnittelulla palveluita voidaan kohdistaa niille alueille, joissa niiden tarve kasvaa eniten ja turvata palveluiden riittävyys vastaamaan alueen tarpeita. Oikea- aikainen palveluiden myöntäminen vaikuttaa myönteiseen asiakaskokemukseen sekä myös merkittävästi hyvinvointialueelle syntyviin kustannuksiin.

Nykytilankuvaus

Hyvinvointialueella laitoshoidtoa on järjestetty omana toimintana alkuvuonna 2023 reilulle 160 asiakkaalle. Laitoshoidtoa on vuoden 2023 aikana vähennetty noin 40 paikkaa. Ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on yhteensä noin 2550 asiakasta. Omana toimintana järjestetään ympärivuorokautista palveluasumista reilulle 1330 asiakkaalle, ostopalveluissa on noin 1085 asiakasta ja palvelusetelillä palvelu on järjestetty noin 150 asiakkaalle. Ympärivuorokautista asumispalvelua on järjestetty lähipalveluna hyvinvointialueen jokaisessa kunnassa joko omana toimintana tai yksityisen palvelutarjonnan kautta. Lyhytaikaishoidon paikkoja omana toimintana on noin 190.

Hyvinvointialueella yhteisöllistä asumisen paikkoja on lisätty vuoden 2023 aikana. Omana toimintana järjestettyjä yhteisöllisen asumisen paikkoja on noin 250, ostopalveluna tai palvelusetelillä järjestettynä keskimäärin 25 paikkaa.

Vaikutusten arviointi

Yhtenäiset palveluiden myöntämisperusteet vaikuttavat merkittävästi asiakkaiden palveluihin ohjautumiseen, palveluiden oikea-aikaisuuteen, palveluiden saatavuuteen ja riittävyteen sekä hyvinvointialueelle aiheutuviin kustannuksiin. Myöntämisperusteiden päivityksessä on vahvistettu kuntouttavan työn, kotiin vietävien palveluiden, perhehoidon ja yhteisöllisen asumisen ensisijaisuutta. Ennakoivalla työllä voidaan vaikuttaa asiakkaiden

Aluevaltuusto

toimintakykyyn siten, että raskaampi ympärivuorokautisen palveluasumisen tarve siirtyy myöhemmäksi. Oikea-aikaisella palveluiden myöntämisellä vaikutetaan hyvinvointialueen palvelurakenteeseen, joka on yksi strategisista tavoitteista. Asumispalveluiden myöntämisperusteisiin on tarkennettu ja päivitetty RAI- arviointivälineistöstä hyödynnettävät mittarit, jotka vahvistavat asumispalvelun myöntämisen yhdenvertaisuutta ja päätösten perustumista luotettavaan arviointityökaluun.

Myöntämisperusteissa on kuvattu ja tarkennettu erityisesti yhteisöllisen asumisen ja lyhytaikaisten arviointi- ja kuntoutusjaksojen sekä tilapäisen palveluasumisen myöntämistä. Tällä vahvistetaan asukkaiden yhdenvertaisuutta ja vaikutetaan palveluiden saatavuuteen ja varmistetaan palvelun riittävyttä eri alueilla.

Palvelujohtajan ehdotus

Työkäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sen edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa päättäjien tietoon tuodaan tilastotietoa hakemuserästä, lukumäärätietoa tehdyistä hyväksytyistä ja kielteisistä päätöksistä sekä kielteisten päätösten tilastollista avaamista.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 376

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 95, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy ikääntyneiden asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 102

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy ikääntyneiden asumispalveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

Liitteet

Liite: Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet, muutokset näkyvillä

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 95

Liite: Ikääntyneiden asumisen palveluiden myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 103

Palvelujen myöntämisen perusteet: Kotihoidon ja tukipalvelujen myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3564/00.01.01.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 106

Valmistelija(t) Tuija Koivisto p. 040 513 5821
Mirja Ahoniemi p. 040 550 3719
Riikka Röppänen p. 040 569 5761**Selostus asiasta** **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Keski-Suomen hyvinvointialueen tavoitteena on, että keskisuomalaiset saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Palveluissa keskeinen periaate on tukea arjessa apua tarvitsevien kykyä elää arvokkaasti ja omatoimisesti kotona oikea-aikaisilla ja riittäväillä palveluilla. Palvelut tukevat asiakkaiden hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä sekä turvallisuutta. Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää kotihoitoa ja tukipalveluita omana toimintana, palvelusetelillä ja ostopalveluina.

Kotihoitoon ja tukipalveluihin sisältyvät ikääntyneiden ennalta ehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut, kotiin annettavat tukipalvelut sekä kotihoidon palvelut. Myöntämisperusteissa määritellään perusteet julkisin varoin myönnettäville palveluille. Asiakkaat ohjautuvat palveluihin keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen kautta. Asiakkaan toimintakyvyn arvioinnissa käytetään RAI-arviointimenetelmää. Asiakas ja tarvittaessa asiakkaan läheinen osallistuu palvelutarpeen arviointiin ja palveluidensa suunnitteluun, jolla vahvistetaan asiakkaan osallisuutta ja itsenäistä suoriutumista. Palvelut myönnetään asiakkaan kokonaisarviointiin perustuen yhtenäisillä myöntämisperusteilla. Jokaiselle asiakkaalle nimetään omatyöntekijä, joka myöntää asiakkaalle palvelut sekä huolehtii asiakassuunnitelman laadinnasta ja toteutumisesta.

Yhteys strategiaan

Yhdenmukaisilla kotihoidon ja tukipalveluiden myöntämisperusteilla vahvistetaan asukkaiden yhdenvertaisuutta ja palveluiden saatavuutta eri alueilla hyvinvointialueen strategian mukaisesti. RAI-pohjainen

Aluevaltuusto

arviointivälineistö tukee palveluiden oikea-aikaisuutta ja yhdenmukaista palvelutarpeen arviointia. Varhaisen tuen ja digitaalisten palveluiden vahvistamisella ohjataan palvelua ennakoivaan tukeen oikea-aikaisesti. Palveluiden myöntämisperusteissa ohjataan palveluiden kustannusvaikuttavaa käyttöä ja edistetään ikääntyneiden hyvinvointia.

Lainsäädäntö

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014), Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009), Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011), Laki hyvinvointialueesta (611/2021).

Nykytilankuvaus

Kotihoitoa ja tukipalveluita järjestetään hyvinvointialueella omana toimintana, ostopalveluina ja palvelusetelillä. Päivätoimintaa lukuun ottamatta palvelut järjestetään asiakkaan kotiin. Säännöllisen kotihoidon piirissä on noin 3900 asiakasta kuukausittain, joista 3300 asiakasta omassa tuotannossa, 200 asiakasta kotihoidon palvelusetelillä ja 400 asiakasta ostopalveluissa. Etähoivan palveluita käyttää 355 asiakasta. Lääkeautomaatteja on 340 asiakkaalla. Turvapalvelun asiakkaita omassa tuotannossa on 3400 ja ostopalveluissa 415. Päivätoiminnan piirissä asiakkaita on omassa toiminnassa 900 asiakasta, ostopalveluissa 108 ja aistivammaisten päivätoiminnassa 25.

Vaikutusten arviointi

Myöntämisperusteet vaikuttavat merkittävästi asiakkaiden ohjautumiseen palveluihin, palveluiden oikea-aikaisuuteen ja palveluista aiheutuviin kustannuksiin. Myöntämisperusteiden päivityksessä on vahvistettu varhaisen tuen, tukipalveluiden ja digitaalisten palveluiden ensisijaisuutta palvelujen myöntämisessä. Varhaisen tuen palvelun ensisijaisuudella tavoitellaan asiakkaan hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämistä ja palveluihin ohjautumisen oikea-aikaisuutta. Oikea-aikaisella palvelujen myöntämisellä vahvistetaan palvelutuotannon kyvykkyyttä ja edistetään palveluiden toimivuutta ja kustannustehokkuutta siirtämällä raskaimpien palveluiden käyttöä myöhäisempään vaiheeseen.

Kotihoidon myöntämisen perusteisiin on päivitetty ja tarkennettu RAI-arviointivälineistön mittarit, jotka vahvistavat kotihoidon myöntämisperusteiden yhdenvertaisuutta, oikea-aikaisuutta ja päätösten perustumista luotettavaan arviointivälineistöön. Tukipalveluiden ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden osalta on tarkennettu tulo- ja

Aluevaltuusto

varallisuusrajat toimeentulotuki- ja maksualennusohjeiden mukaisiksi, jolloin palveluiden varallisuusharkinta yhdenmukaistuu ja perustuu lakiin ja vakiintuneisiin ohjeisiin.

Palvelujohtajan ehdotus

Työkäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sen edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa päättäjien tietoon tuodaan tilastotietoa hakemusmääristä, lukumäärätietoa tehdyistä hyväksytyistä ja kielteisistä päätöksistä sekä kielteisten päätösten tilastollista avaamista.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 377

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 96, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy kotihoidon ja tukipalvelujen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa Hilma Vepsäläinen ilmoitti esteellisyydestä ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn ajaksi.

Esteellisyyden peruste: Palvelussuhdejäävi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hilma Vepsäläinen palasi kokoukseen päätöksenteon jälkeen.

Jukka Haaparanta siirtyi kokoukseen Teams-yhteyksin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 103

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy kotihoidon ja tukipalvelujen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

Liitteet

Liite: Kotihoidon ja tukipalveluiden myöntämisperusteet, muutokset näkyvillä

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 96

Liite: Kotihoidon ja tukipalveluiden myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 104

Palvelujen myöntämisen perusteet: Perhehoito, Vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon palveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3566/00.01.01.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 107

Valmistelija(t) Tuija Koivisto p. 040 513 5821
Mirja Ahoniemi p. 040 550 3719
Saara Paananen p. 0400 115 656**Selostus asiasta** **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Sen tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus perheenomaiseen ja tarpeenmukaiseen hoitoon sekä läheisiin ihmissuhteisiin perheenjäsenenä.

Perhehoidolla edistetään perhehoidossa olevan henkilön hyvinvointia, toimintakykyä, perusturvallisuutta ja sosiaalisia suhteita. Perhehoitoon sijoittamisen lähtökohtana ovat asiakkaan elämäntilanne, aikaisemmat elämäkokemukset sekä hoivan ja huolenpidon tarve.

Yhteys strategiaan

Perhehoitopaikkojen käyttö antaa asiakkaille mahdollisuuden asua kodinomaisessa ympäristössä, joka tukee myös heidän kokonaisvaltaista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Perhehoidon lisäämisellä voidaan vaikuttaa omaishoitajien jaksamiseen ja eri asiakasryhmien palvelutarpeeseen vastaamiseen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisena tavoitteena on vaikuttaa palvelurakenteeseen sitä keventäen. Perhehoidon lisääminen ja uusien perhehoitajien kouluttaminen vaikuttaa merkittävästi raskaampien asumispalveluiden käyttöön. Perhehoidon lisääminen vaikuttaa merkittävästi hyvinvointialueen palvelurakenteeseen keventäen sitä ja vaikuttaa sitä kautta

Aluevaltuusto

myös palveluista aiheutuviin kustannuksiin niitä vähentäen.

Perhehoitoa voidaan antaa henkilölle, jonka hoitoa, kasvatusta, tai muuta huolenpitoa ei voida tarkoituksenmukaisesti järjestää hänen omassa kodissaan.

Lainsäädäntö

Perhehoito on hyvinvointialueen järjestämää palvelua, josta säädetään perhehoitolaissa (Perhehoitolaki 263/2015).

Perhehoito voi olla lyhytaikaista tai pitkäaikaista perustuen yksilölliseen asiakas-, hoito- ja palvelusuunnitelmaan, palvelusuunnitelmaan ja/tai erityishuolto-ohjelmaan (kehitysvammaiset). Perhehoito on perhehoitolain mukaista toimeksiantosopimukseen perustuvaa perhehoitoa.

Toimeksiantosopimuksessa määritellään tapauskohtaisesti perhehoidon muoto ja sen kesto.

Perhehoitajille maksettavien hoitopalkkioiden, kulu- ja käynnistämiskorvausten tarkistus tehdään vuosittain lakisääteisen indeksikorotuksen mukaisesti (Perhehoitolaki 263/2015 19 §).

Nykytilankuvaus

Keski-Suomessa vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon koordinoitua ja siihen liittyvä toimintaohje on ollut jo vuosia yhtäläinen kaikissa Keski-Suomen kunnissa. Keski-Suomen hyvinvointialueella on vammaisten perhekoteja noin 85 ja ikääntyneiden perhekoteja noin 30. Perhehoidossa on asiakkaita noin 400, joista pitkäaikaista perhehoitoa käyttäviä noin 60 ja lyhytaikaista perhehoitoa käyttäviä noin 340. Ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon arvioidut kustannukset vuonna 2023 ovat 2 M€.

Vaikutusten arviointi

Perhehoidon lisääminen vaikuttaa perhehoidon kustannuksiin nousevasti, mutta perhehoidon lisääminen vähentää mm. pitkäaikaisen tai lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen tarvetta ja sitä kautta vaikuttaa hyvinvointialueelle aiheutuviin kokonaiskustannuksiin vähentäen niitä. Perhehoidon vahvempi käyttö omaishoidon lakisääteisten tai harkinnanvaraisten vapaiden järjestämisessä tukee omaishoitajien jaksamista ja heidän selviytymistä vaativasta omaishoitotilanteesta. Perhehoidon käyttö turvaa myönnettyjen palveluiden toteutumista. Lyhytaikaisen ja kotiin tarjottavan perhehoidon lisääminen vähentää lyhytaikaispaikkojen ruuhkautumista ja sitä kautta vaikuttaa asiakasprosessien sujuvuuteen ja

Aluevaltuusto

paikkojen riittävyyteen. Asiakasprosessien sujuvuudella on vaikutus muun muassa oikea-aikaiseen sairaalasta kotiutumiseen.

Palvelujohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sen edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 378

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 97, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon palveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 104

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon palveluiden myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Perhehoidon toimintaohje - vammaisten ja ikäihmisten perhehoito, muutokset näkyvillä

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 97

Liite: Perhehoidon toimintaohje - vammaisten ja ikäihmisten perhehoito 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 105

Palvelujen myöntämisen perusteet: Perhehoito, Perhehoidon myöntämisen perusteet ja toimintaohje - lastensuojelun perhehoito 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3567/00.01.01.00/2023**Aiempi käsittely:**

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 108

Valmistelija(t) Piritta Huttunen p. 050 552 4883
Maria Lehtinen p. 0504135912**Selostus asiasta** **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Perhehoidon toimintaohjetta on laadittu työprosessissa Keski-Suomessa jo usean vuoden ajan yhteistyössä perhehoitajien kanssa. Perhehoidon palkkioista on laissa säädetty ja Keski-Suomen hyvinvointialueen Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessa 7.3.2023 § 20 Keski-Suomen hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon toimintaohje, tuki ja kustannusten korvaukset sekä niiden myöntämisperusteet 1.1.2023 alkaen. Perhehoitajille maksettavien hoitopalkkioiden, kulu- ja käynnistämiskorvausten tarkistus tehdään vuosittain lakisääteisten indeksikorotusten mukaisesti (Perhehoitolaki 263/2015 16§ ja 19§). Korotukset palkkioihin on tehty toimeksiantosopimusten läpikäymisen ja korotusten perusteiden yhtenäistämisen perusteella.

Keski-Suomen hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon toimeksiantosopimukset on tarkastettu ja palkkioiden korotusperusteet on koottu yhteen. Palkkioista ja niiden korotuksista on lähetetty erillinen Webropol-kysely perhehoitajille ja kyselyn jälkeen vastauksia ja palkkioiden korotusperusteita käytiin yhdessä perhehoitajien kanssa läpi kahdessa keskustelutilaisuudessa 9.10. ja 16.10. Yhteisen valmistelutyön pohjalta on kirjattu Keski-Suomen hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon toimintaohje, jossa kuvataan sekä perhehoidon järjestäminen että palkkiot ja niiden myöntämisperusteet (toimintaohjeen liitteet 1 ja 2).

Lastensuojelun perhehoidon palkkioihin esitetään neljää palkkioluokkaa: peruspalkkiotaso, 50 %:n korotus, 100 %:n korotus sekä erityispalkkioluokka 2500€. Käytössä olevista palkkioista esitetään, että ne yhdenmukaistetaan hyväksyttäväksi esitetyn luokittelun mukaiseksi vuoden 2024 alussa.

Aluevaltuusto

Kulukorvauksista ja käynnistämiskorvauksesta esitetään, että ne pysyvät vuoden 2023 tasolla ja niitä korotetaan ainoastaan indeksikorotuksella. Eri palkkiotasojen myöntämisperusteet on määritelty Perhehoidon toimintaohjeen liitteessä 1.

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa perhehoidon palkkioita, kulukorvauksia ja käynnistämiskorvauksia koskevat indeksikorotukset vuosittain loppuvuodesta (marras-joulukuussa). Palkkiot ja kulukorvaukset on eritelty Perhehoidon toimintaohjeen liitteeseen numero 2. Lastensuojelun perhehoidon toimintaohjeen osalta esitetään, että toimintaohje hyväksytään liitteineen (Liitteet 1 ja 2) siten, että liitteeseen numero 2 päivitetään vuoden 2024 indeksikorotukset sitten, kun ne tulevat STM:stä tiedoksi.

Yhteys strategiaan

Lastensuojelun perhehoidon vahvistaminen on hyvinvointialueen strateginen tavoite. Palkkioiden yhdistäminen ja erityispalkkioluokan käyttöönotto selkeyttää ja nostaa perhehoidon palkkioita, mikä vahvistaa perhehoitoa ensisijaisena sijaishuollon muotona lastensuojelun laitoshoitoon nähden.

Lainsäädäntö

Lastensuojelun perhehoidolla tarkoitetaan lapsen hoidon, kasvatuksen ja muun huolenpidon järjestämistä tehtävään hyväksytyssä perheessä (Perhehoitolaki 263/2015 3 §). Lasten ja nuorten perhehoitajista käytetään nimitystä sijaisvanhemmat. Perhehoito on laissa määriteltynä ensisijaiseksi sijaishuollon muodoksi laitossijoitukseen nähden.

Vaikutus talousarvioon

Keski-Suomen hyvinvointialueella on 295 lasta pitkäaikaisessa perhehoidossa. Lisäksi lyhytaikaisessa perhehoidossa ollut 71 lasta vuoden 2023 aikana. Huostaan otettuja lapsia Keski-Suomen hyvinvointialueella on yhteensä 628. Perhehoidon palkkioiden yhtenäistäminen esitetyllä tavalla lisää kustannuksia 500 000 euroa vuodessa. Kustannus on otettu huomioon vuoden 2024 talousarvioesityksessä.

Tämä esitys tulee lisäämään perhehoidon käyttöä Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Palvelujohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja sen liitteisiin ja esittää niitä edelleen jatkokesittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Aluevaltuusto

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 379

Selostus asiasta Liitteenä tiedoksi myös lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 98, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy perhehoidon - lastensuojelun perhehoito myöntämisen perusteet ja toimintaohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 105

Päätös ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy perhehoidon - lastensuojelun perhehoito myöntämisen perusteet ja toimintaohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Lastensuojelun perhehoidon toimintaohje, muutokset näkyvillä
Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 98
Liite: Lastensuojelun perhehoidon toimintaohje 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 106

Palvelujen myöntämisen perusteet: Sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3573/00.01.01.00/2023

Aiempi käsittely:

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 109

Valmistelija(t) Laura Vanttinen p. 050 347 1022
Ulla Kuittu, p. 050 353 8310

Selostus asiasta

Yleinen johdanto asiaan/ tausta

Sosiaalinen luototus on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa. Luotolla pyritään ehkäisemään taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistämään itsenäistä suoriutumista.

Yhteys strategiaan

Palvelua myönnetään yhdenmukaisin kriteerein hyvinvointialueen asukkaille. Sosiaalisella luototuksella pyritään ehkäisemään elämäntilanteiden kriisiytymistä ja pitkäkestoisten elämänhallinnan vaikeuksien syntymistä. Oikea-aikaisella auttamisella voidaan vähentää muiden palveluiden tarvetta sekä kustannusten kasvua.

Lainsäädäntö

Sosiaalinen luototus on hyvinvointialueen vastuulla oleva sosiaalipalvelu, jonka järjestäminen on hyvinvointialueen tehtävä. Sosiaalihuoltolain (SHL, 1301/2014) 14 §:ssä todetaan, että hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvina sosiaalipalveluina on huolehdittava myös sosiaalisen luoton myöntämisestä hyvinvointialueen asukkaille sen mukaan kuin niistä lisäksi erikseen säädetään.

Laki sosiaalisen luototuksen annetun lain muuttamisesta (956/2022) 2§:n mukaan Hyvinvointialueen on järjestettävä sosiaalista luototusta sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisena kuin alueella esiintyvä tarve edellyttää. Hyvinvointialueen tulee määritellä sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet

Aluevaltuusto

ottaen huomioon, mitä tässä laissa säädetään.

Nykytilankuvaus

Aluevaltuusto on hyväksynyt 29.11.2022 § 121 Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaalisen luoton myöntämisperusteet 1.1.2023 alkaen. Esitettävät sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet noudattavat valtioneuvoston julkaisemaa sosiaalisen luoton tuksen soveltamisopasta.

Sosiaalinen luototus käynnistyi koko hyvinvointialueella elokuussa 2023. Perustetun sosiaalisen luoton rahaston suuruus on 503 000 euroa, josta sosiaalista luottoa on myönnetty 7.11.2023 mennessä 43 338,93e.

Vaikutusten arviointi

Sosiaalisen luoton palvelu on käynnistynyt hyvinvointialueella elokuussa 2023. Vaikutusten arviointia tehdään vuoden 2024 aikana.

Palvelujohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sitä edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 380

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös Lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 99, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 106

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy sosiaalisen luoton myöntämisen perusteet 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

Liitteet

Liite: Sosiaalisen luoton myöntämisperusteet, muutokset näkyvillä

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 99

Liite: Sosiaalisen luoton myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 107 **Palvelujen myöntämisen perusteet: Vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohje sekä erityishuollon myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3574/00.01.01.00/2023

Aiempi käsittely:

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 100

Valmistelija(t) Elina Hienola p. 050-331 2737
Nita Partio p. 050-464 3068

Selostus asiasta **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Vammaisten henkilöiden tarvitsemat palvelut ja tukitoimet järjestetään siten, että ne tukevat heidän omatoimista suoriutumistaan. Kyseisiä palveluja ja tukitoimia järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa hänelle riittäviä ja sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla.

Yhteys strategiaan

Vammaispalveluissa toimintaa ohjaa tavoite järjestää asiakkaiden tarvitsemat palvelut sujuvasti, oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti Keski-Suomen hyvinvointialuestrategian mukaisesti. Palveluilla pyritään vahvistamaan asiakkaiden osallisuutta ja aktiivisuutta. Palveluketjun sujuvuuteen kiinnitetään huomiota ja palveluita sovitetaan yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Vammaispalveluiden palvelutarpeen arvioinnissa, päätösten tekemisessä ja palveluiden toteuttamisessa noudatetaan monialaisen yhteistyön (SHL 41 §) periaatteita. Sosiaalihuoltoa toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa siten, että sosiaalihuollon ja tarvittaessa muiden hallinnonalojen palvelut muodostavat asiakkaan edun mukaisen kokonaisuuden.

Lainsäädäntö

Vammaisena henkilönä pidetään vammaispalvelulain 2 §:n mukaisesti sellaista henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Kyseessä tulee olla vammasta tai sairaudesta aiheutuva pysyvä toimintakyvyn muutos tai toimintakyvyn etenevä heikkeneminen. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja

Aluevaltuusto

ja tukitoimia ei pääsääntöisesti myönnetä kuntoutumisvaiheessa olevalle henkilölle.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 1 §:ssä tarkoitetulle henkilölle järjestetään hänen vammaisuutensa edellyttämiä palveluja ja tukitoimia ensisijaisesti vammaispalvelulain nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palveluntarpeeseensa nähden riittäviä ja sopivia sekä muutoinkin hänen etunsa mukaisia.

Vammaisen henkilön tarvitsemien palvelujen ja tukitoimien selvittämiseksi laaditaan palvelusuunnitelma. Palvelusuunnitelmaa tarkistetaan, jos vammaisen henkilön palveluntarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu muutoksia sekä muutoinkin tarpeen mukaan. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeen selvittäminen aloitetaan viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä sen jälkeen, kun vammaisen henkilö tai hänen laillinen edustajansa tai omaisensa, muu henkilö tai viranomainen on ottanut yhteyttä vammaispalveluun palvelujen saamiseksi. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia koskevat päätökset tehdään ilman aiheutonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vammaisen henkilö tai hänen edustajansa on esittänyt palvelua tai tukitointa koskevan hakemuksen, jollei asian selvittäminen erityisestä syystä vaadi pitempää käsittelyaikaa.

Suurin osa erityishuollon tarpeessa olevien henkilöiden palveluista järjestyy peruspalveluissa kuten varhaiskasvatus, perusopetus ja terveyspalvelut. Erityishuollon tarpeessa olevalle henkilölle järjestetään hänen vammaisuutensa edellyttämiä palveluja ja tukitoimia ensisijaisesti vammaispalvelulain nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palveluntarpeeseensa nähden riittäviä ja sopivia sekä muutoinkin hänen etunsa mukaisia. Silloin kun erityishuollon tarpeessa oleva henkilö tarvitsee erityispalveluita eivätkä ne järjesty ensisijaisen lainsäädännön kautta, ne järjestetään kehitysvammalain (519/1977) mukaisena erityishuoltona.

Erityishuoltona myönnettävät palvelut vahvistetaan yksilölliseen erityishuolto-ohjelmaan (EHO). Erityishuoltona myönnettävät palvelut kuvataan vuodelle 2024 tarkemmin palvelukuvauksiin joissa kuvataan hyvinvointialueella erityishuoltona myönnettäviä palveluita. Huomattavaa on, että 1.1.2025 astuu voimaan uusi vammaispalvelulaki, jonka jälkeen kaikki palvelut myönnetään saman lain, vammaispalvelulain nojalla.

Nykytilankuvaus

Asiakkaita vammaispalveluiden piirissä hyvinvointialueella on noin 5200 henkilöä. VPL- kuljetuspalveluita myönnetään noin 3890 asiakkaalle, erilaisia asumispalveluja noin 1050 täysi-ikäiselle asiakkaalle ja noin 95:lle alaikäiselle.

Aluevaltuusto

Vaikutusten arviointi

Keski-Suomen hyvinvointialueen vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohje sekä erityishuollon myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen määritellään uudelleen vuoden 2024 aikana, sillä vammaispalveluja koskeva lainsäädäntö on uudistumassa 1.1.2025 alkaen.

Soveltamisohjeen muutoksilla ei arvioida olevan vaikutuksia talouteen.

Hyvinvointialueella on käytössä asiakkaiden toimintakyvyn, hoidon ja palveluiden tarpeen arviointiin RAI-järjestelmä. Vammaispalveluiden sosiaalityössä tai palveluohjauksessa RAI-arviointia ei ole laajasti otettu käyttöön. RAI-arviointia pilotoidaan vammaispalveluiden sosiaalityössä ja palveluohjauksessa vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on arvioida järjestelmän hyödyntämisen mahdollisuuksia mm. päätöksenteon ja palveluiden järjestämisen tukena myönnettäessä asiakkaille yksilöllisiä ja tarpeenmukaisia palveluja. Järjestelmän käytettävyys vammautuneiden ja vammaisten osalta arvioidaan käyttökokemuksen myötä.

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sitä edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta toteaa, ettei sillä ole muutosehdotuksia liitteenä olevaan asiakirjaan.

Lautakunta esittää sitä edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Aluehallitus 28.11.2023 § 381

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan käsittelyn 15.11.2023 § 110, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohjeen sekä erityishuollon myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 107

Päätös ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohjeen sekä erityishuollon myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohje sekä erityishuollon myöntämisperusteet, muutokset näkyvillä
Liite: Työikäisten ja ikäänntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 110
Liite: Vammaispalvelulain ja -asetuksen soveltamisohje sekä erityishuollon myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 108

Palvelujen myöntämisen perusteet: Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3575/00.01.01.00/2023

Aiempi käsittely:

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 101

Valmistelija(t) Satu Moisio p. 050 3048268
Marja Laurila p. 044 4597256
Päivi Kalilainen p. 050 3700245

Selostus asiasta **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Lapsiperheiden kotipalvelu on kotiin annettavaa palvelua. Se on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista perheen arjen toimintakykyä turvaavaa ja vahvistavaa tukea. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen ja tarvittavan tuen antaminen perheille oikea-aikaisesti.

Yhteys strategiaan

Lapsiperheiden kotipalvelu on matalan kynnyksen palvelua, jonka tavoitteena on vahvistaa lapsiperheiden tuen saantia varhaisessa vaiheessa. Tarpeenmukaisen ja riittävän tuen antamisella voidaan ehkäistä ongelmien kasautumista, ja siten vähentää erityispalveluiden kuten lastensuojelun tarvetta. Kotipalvelu järjestetään yleisenä perhepalveluna. Myös muiden palveluiden asiakkuudessa olevilla perheillä on oikeus kotipalveluun. Lapsiperheiden kotipalvelusta tehdään yhteistyötä perheen kanssa työskentelevien muiden toimijoiden kanssa. Ammattilaisten tiiviillä yhteistyöllä ja yhdessä perheen kanssa rakennetaan perheelle tuen ja avun kokonaisuus, joka vastaa oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti perheen tarpeeseen.

Lainsäädäntö

Palvelu perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014) (790/2022). Varhaisen tuen yksikkö järjestää ja toteuttaa lapsiperheiden kotipalvelun oman kotipalvelun työntekijöiden työnä, palvelusetelillä ja ostopalvelulla. Lisäksi varhaisen tuen palveluissa on viranhaltijoita, joiden tehtäviin kuuluu päätöksenteko palvelun myöntämisestä ja maksusta.

Aluevaltuusto

Sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaan kotipalvelu sisältää perheen yksilöllisen tarpeen mukaan tukea lapsen hoidossa ja kasvatuksessa, aterioiden valmistamisessa ja kodin siisteydestä huolehtimisessa sekä muissa jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamisessa tai niissä avustamisessa.

Kotipalvelua annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella. Lapsiperheellä on oikeus saada välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole edellä mainittujen syiden vuoksi mahdollista.

Kotipalvelu on asiakkaalle lähtökohtaisesti maksullista. Perheen tuloseselvityksen perusteella kartoitetaan maksukykyisyys. Maksujen määräytyminen kotipalvelussa toteutuu lakisääteisesti (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta 1201/2020).

Kotipalvelussa päätös palvelun myöntämisestä perustuu aina perheen yksilölliseen palvelutarpeeseen ja tarpeen mukaan käytetään yksilökohtaista harkintaa palvelun myöntämisessä ja maksuissa.

Nykytilankuvaus

Keski-Suomen hyvinvointialueella lapsiperheiden kotipalvelua oli lokakuun 2023 loppuun mennessä saanut noin 600 perhettä, joista noin 280 perheelle palvelu oli järjestetty palvelusetelillä ja loput palvelusta oli järjestetty hyvinvointialueen omana työnä. Arvion mukaan lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärä koko vuoden osalta on yhteensä noin 650 perhettä.

Hyvinvointialue on jaettu neljään alueeseen, jolla jokaisella toimii palveluohjaaja. Perhe voi hakea kotipalvelua soittamalla oman alueen palveluohjaajalle. Perheellä on mahdollisuus saada kotipalvelua puhelinkeskustelun yhteydessä tehdyn palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

Puhelimitse tehdyn palvelutarpeen arvioinnin tavoitteena on helpottaa kotipalvelun hakemista ja nopeuttaa palvelun käynnistymistä perheessä. Palveluohjaaja tekee viranhaltijapäätöksen kotipalvelusta ja lähettää sen asiakkaalle. Kotipalvelua voi hakea myös digitaalisesti Omapalvelun kautta Jyväskylässä, Laukaassa, Jämsässä, Petäjävedellä, Hankasalmella ja Muuramessa. Omapalvelun käyttö edellyttää vahvaa tunnistautumista. Digitaalisia palveluja laajennetaan myöhemmin koskemaan koko hyvinvointialuetta.

Aluevaltuusto

Vaikutusten arviointi

Lapsiperheiden kotipalvelu on matalan kynnyksen palvelua, joka tapahtuu perheen omasta elämäntilanteesta käsin. Palvelu on asiakaslähtöistä ja päätöksenteko tapahtuu lähellä asiakasta kotipalveluohjaajien toimesta.

Lapsiperheiden kotipalvelun omaa palvelutuotantoa on suunniteltu vahvistettavaksi vuoden 2024 talousarviossa. Myöntämisperusteiden muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta talouteen.

Toimivalta asiassa

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön? §:n mukaan aluevaltuusto sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sosiaalihuoltolain, kansanterveyslain, terveydenhuoltolain, erikoissairaanhoidon lain sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvien erityislakien perusteella.

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sitä edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta toteaa, ettei sillä ole muutosehdotuksia liitteenä olevaan asiakirjaan.

Lautakunta esittää sitä edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Aluehallitus 28.11.2023 § 382

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 111, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 108

Aluevaltuusto

Päätös ehdotus Aluevaltuusto hyväksyy lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Sosiaalihuoltolain mukaisen lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet, muutokset näkyvillä
Liite: Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 111
Liite: Sosiaalihuoltolain mukaisen lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 109

Palvelujen myöntämisen perusteet: Omaishoidontuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohje 1.1.2024 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3576/00.01.01.00/2023

Aiempi käsittely:

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.11.2023 § 112

Valmistelija(t) Tuija Koivisto p. 040 513 5821
Mirja Ahoniemi p. 040 550 3719
Saara Paananen p. 0400 115 656

Selostus asiasta **Yleinen johdanto asiaan/ tausta**

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Tuella on tarkoitus mahdollistaa asiakkaan kotona asuminen.

Omaishoidon tuki koostuu kokonaisuudesta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajille annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Yhteys strategiaan

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisena tavoitteena on tukea kotona asumista. Omaishoidon tuella hoidettavat asiakkaat asuvat kotona omaishoitajan antaman avun ja tuen turvin. Omaishoidon tuen piirissä on vuoden 2022 tilastojen mukaan ollut 4,7 % yli 75- vuotiaista (SOTKANET) ja tavoitteeksi on asetettu omaishoidon tuen asiakasmäärän säilyminen vuoden 2023 tasolla eli 5 %:ssa yli 75-vuotiaista. Omaishoidon tuen myöntämisperusteet tukevat asetettuja strategisia tavoitteita.

Lainsäädäntö

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, joka perustuu omaishoidon tuesta annettuun lakiin (937/2005) ja siihen myöhemmin tehtyihin muutoksiin sekä Keski- Suomen hyvinvointialueen hyväksymiin myöntämisperusteisiin ja palkkioluokkiin.

Aluevaltuusto

Lain mukaan hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Hoitopalkkiot tarkistetaan kalenterivuositain kertoimella, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain (395/2006) 96 §:n soveltamista varten.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on omaishoidon tuen järjestämisvastuu. Omaishoitosopimus on hoitajan ja hoidon järjestämisestä vastaavan hyvinvointialueen välinen toimeksiantosopimus omaishoidon järjestämisestä. Omaishoitaja ei ole työsopimuslain (55/2001) tarkoittamassa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen hyvinvointialueeseen, hoidettavaan tai hoidettavan huoltajaan.

Nykytilankuvaus

Keski-Suomen hyvinvointialueella omaishoidon tuen piirissä on noin 2440 asiakasta ja lähes sama määrä toimeksiantosuhteisia omaishoitajia. Vuonna 2023 omaishoidon tuen palkkioihin arvioidaan Keski-Suomen hyvinvointialueella kuluvan noin 14,1 M€.

Vuoden 2023 aikana omaishoidon tuen uusia hakemuksia Keski-Suomen hyvinvointialueelle on tullut noin 800 kpl (syyskuun 2023 loppuun mennessä).

Vaikutusten arviointi

Esitettyssä omaishoidon tuen myöntämisperusteissa on tarkennettu omaishoidon tuen eri palkkioluokkien kuvauksia, jotta myöntämisperusteiden tulkinta on mahdollisimman yhdenmukaista.

Esityksessä omaishoidon harkinnanvaraisten vapaiden määrää on vähennetty, jotta kaikille omaishoitajille on mahdollisuus järjestää myönnettyt vapaat. Lakisääteisten ja harkinnanvaraisten vapaiden järjestämisessä sijaishoito ja perhehoito nostetaan ensisijaiseksi järjestämistavaksi.

Sijaishoitajien palkkiota on esitetty korotettavaksi tuntuvasti, jotta uusia sijaishoitajia löytyy palkkion korotuksen myötä. Sijaishoito tarjotaan asiakkaan omaan kotiin, jonka vuoksi moni omaishoitaja ja omaishoidettava kokee sen turvallisena vaihtoehtona ja jolla on vaikutusta omaishoitajan vapaiden pitämisen halukkuuteen ja sitä kautta omaishoitajan jaksamiseen. Vapaiden pitäminen sijaishoidon tai perhehoidon turvin vaikuttaa myös lyhytaikaispaikkojen riittävyyteen koko hyvinvointialueella.

Omaishoidon tuen palkkioiden yhdenmukaistaminen on vielä kesken, koska

Aluevaltuusto

hyvinvointialueelle siirryttäessä omaishoidon tuen asiakasohjaajia ei ollut alkuvuodesta 2023 riittävästi tarpeeseen nähden ja tämä vaikutti omaishoidon tuen hakemuksien käsittelyn siirtymiseen. Lisäksi uusia hakemuksia on ollut käsittelyssä merkittävä määrä vuoden 2023 aikana, joka on vaatinut asiakasohjaajien työaikaa. Tämän vuoksi vanhojen asiakkaiden tilanteiden uudelleen arviointi on siirtynyt. Omaishoidon tuen palkkioiden yhdenmukaistaminen uusien perusteiden mukaiseksi esitetään tapahtuvaksi 30.6.2024 mennessä.

Palvelujohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa mahdollisen evästyksen liitteenä olevaan asiakirjaan ja esittää sitä edelleen jatkokäsittelyyn aluehallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa päättäjien tietoon tuodaan tilastotietoa hakemusmääristä, lukumäärätietoa tehdyistä hyväksytyistä ja kielteisistä päätöksistä sekä kielteisten päätösten tilastollista avaamista.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 28.11.2023 § 383

Selostus asiasta

Liitteenä tiedoksi myös Lasten nuorten ja perheiden lautakunnan käsittely 15.11.2023 § 102, jossa ei tullut muutoksia asiaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy omaishoidontuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Mervi Hovikoski poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 17.05.

Jani Kokko poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 17.06.

Tuija Koivisto ja Päivi Kalilainen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 17.08.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 109

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy omaishoidontuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen 1.1.2024 alkaen.

Aluevaltuusto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Johanna Heikkilä poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 19.31.

Liitteet

Liite: Omaishoidontuen toimintaohje ja myöntämisen perusteet, muutokset näkyvillä

Liite: Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 15.11.2023 § 102

Liite: Omaishoidontuen toimintaohje ja myöntämisen perusteet 1.1.2024 alkaen

Aluevaltuusto

§ 110 Vastaus valtuustoaloitteeseen keskisuomalaisen ensihoitopalvelun uudelleenorganisoimiseksi ja tehostamiseksi/turvallisuuslautakunnan kannanotto

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/88/00.02.00/2023

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 15.8.2023 § 236

Valmistelija(t) Heikki Miettinen p. 050 4324 642, Kati Kallimo p. 050 4422 302, Ville Mensala p. 040 3360 680, Jan Tollet p. 050 4000 073

Selostus asiasta Aluevaltuutetut Marko Kolula, Kati Jetsu ja Juha Hyötyläinen ovat tehneet valtuustoaloitteen keskisuomalaisten ensihoitopalvelun uudelleen organisoimiseksi ja tehostamiseksi (Hyvaks 147/00.02.00/2022, 1.11.2022/§101)

Valtuustoaloitteessa todetaan, että keskisuomalaisen ensihoitopalvelun on seurattava valtakunnallista kehitystä ja tarvitsee koko ensihoidon uudelleen organisoimista siten, että ensihoitopalveluun liittyvää toimintaa hallinnoidaan ja johdetaan hyvinvointialueella vain yhdestä positioista, Sairaalapalveluista.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialueella hyvinvointialueen oma ensihoidon palvelutuotanto sijoittuu Pelastustoimen toimialalle. Pelastuslaitoksella ensihoidon toimintaa johtaa ensihoitopäällikkö pelastusjohtajan alaisuudessa. Sosiaali- ja terveystieteiden toimialalla puolestaan toimii ensihoidon vastuulääkäri ja kenttäjohtotoiminta.

Lainsäädännön ohjaamana ensihoidon vastuulääkäri johtaa alueen ensihoitopalvelua ja sen toimintaa erikoissairaanhoidon järjestämissopimuksen ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystieteiden toimiala hallinnoi myös yksityisten ensihoidon palvelutuottajien sopimukset. Ensihoito toimii hallinnollisesti laajassa yhteistyössä sairaalapalveluiden kanssa.

Valtuustoaloitteen vastausta on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden sekä pelastustoimen toimialan edustajien kesken.

Aluevaltuusto

Hyvinvointialueella on ensihoidon palvelutuotannon uudelleen organisoitumista selvitetty alkuvuoden ja kevään 2023 aikana monialaisessa työryhmässä, jossa oli edustajat sekä pelastustoimesta että sosiaali- ja terveystoimien toimialalta. Työryhmät ovat kokoontuneet kevään aikana viisi kertaa ja tapaamiskertojen välillä työstettiin yhteistä materiaalia toimialojen näkökulmasta ensihoidon palvelutuotantoon liittyen.

Lisäksi kuultiin neljän eri hyvinvointialueen esimerkkejä ensihoidon järjestämisestä, tuotannosta ja organisoitumisesta. Työryhmätyöskentelyn lisäksi toimialajohtajat ja johtajaylilääkäri ovat valmistelleet asiaa omassa työryhmässään laajan selvitystyön pohjalta.

Keski-Suomen pelastuslaitos tuottaa laadukasta, kustannustehokasta ja vaikuttavaa hyvinvointialueen omaa ensihoitopalvelutuotantoa, tällä hetkellä 22 ensihoitoyksiköllä terveydenhuollon ohjeistuksen ja ensihoidon vastuulääkärin lääketieteellisen ohjauksen mukaisesti.

Pelastustoimen uudistus toteutettiin sote-uudistuksen rinnalla, osana hyvinvointialueuudistusta. Pelastustoimen uudistuksen lähtökohtana oli, että uudistuksessa turvataan pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen tiivis keskinäinen yhteys synergiaedun tuottamiseksi ensihoidossa. Uuden hallitusohjelman mukaisesti pelastustoimen ja ensihoidon yhteistyö ja synergia varmistetaan.

Toimiva Keski-Suomen pelastuslaitoksen palvelutuotantojärjestelmä on erinomainen lähtökohta kehittää Keski-Suomen hyvinvointialueen liikkuvia akuuttipalveluita, pelastustoimen ja ensihoidon palveluita.

Pelastuslaitos on valmius- ja kriisiorganisaatio, joka pitää yllä jatkuvaa valmiutta, kalusto- ja henkilöresurssia sekä osaamisen varmistamista. Laadukas ensihoitopalvelu turvataan lakisääteisesti pätevällä ja osaavalla henkilöstöllä ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä.

Pelastajien ja ensihoitajien yhteistyö samassa organisaatiossa on yksi merkittävimmistä tekijöistä hyvän potilasturvallisuuden kannalta. Tähän sisältyy pelastusyksikön laadukas ensivastetoiminta, ennalta harjoitellut toimintamallit ja kriisiorganisaation selkeä johtamiskulttuuri. Ensihoitajien tietämys pelastustoimen tehtävistä ja mahdollisista vaaratilanteista kasvaa toimiessaan pelastuslaitoksen organisaatiossa. Pelastajille yhteistyö lisää osaamisen tasoa ensihoitotehtävissä ja lisää potilaslähtöistä ajattelua onnettomuustilanteissa. Pelastuslaitos on erittäin vetovoimainen työnantajaorganisaatio ensihoitajien keskuudessa.

Aluevaltuusto

Pelastustoimi ja pelastuslaitos mahdollistavat valmiin ja kattavan infrastruktuurin ensihoitopalvelun tuottamiseen. Henkilöstöressurssien tarkoituksenmukainen käyttö, pelastajien hyödyntäminen ensihoitajien rinnalla palvelutuotannossa, kalustohankintojen taloudellinen etu ja yhtenäiset tukipalvelut, kuten ICT-tuki ja varustehuolto ovat merkittäviä toimivan arjen mahdollistavia olemassa olevia tekijöitä.

Ensihoitopalvelu on tällä hetkellä Keski-Suomen pelastuslaitoksella selkeä tasavertainen palvelualue pelastustoimen lakisääteisten tehtävien rinnalla. Tämä otetaan huomioon kaikessa toiminnassa, henkilöjohtamisessa, kalustoinvestoinneissa sekä valmiussuunnittelussa, arjessa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Pelastustoimen jatkuva valmius korostuu arjessa sekä ennen kaikkea monipotilastilanteissa ja suuronnettomuuksissa, joissa tarvitaan ensihoitoressurssia ja sen nopeaa kasvattamista. Pelastusviranomaisen on usein näissä tehtävissä yleisjohtovastuussa, joten pelastuslaitos varautuu ja harjoittelee näitä harvinaisempia tilanteita varten myös ensihoitopalvelutuotannon osalta.

Edellä mainitut hyödyt ovat kiistattomat. Organisointi, harjoittelu ja oikea kalusto käytettynä oikein ovat avaimia näiden harvinaisten tilanteiden hoidossa. Pelastustoimen lakisääteinen varautuminen suuronnettomuuksiin kaluston osalta on ensihoidolle suuri hyöty. Pelastuslaitoksen tuottama ensihoitopalvelu antaa tähän parhaat mahdolliset valmiudet.

Pelastuslaitoksen tuottaessa ensihoitopalvelun hyötyjinä ovat potilas, pelastustoimen henkilöstö ja ensihoidon henkilöstö. Pelastuslaitoksen ensihoitopalvelutuotanto takaa hyvän yhteistyön ja synergian sosiaali- ja terveystoimen kanssa, hyvinvointialueuudistuksen yhden peruslähtökohdan mukaisesti. Hyvinvointialue tarjoaa aivan uudenlaisen alustan ja mahdollisuuden sille, että hyvinvointialueuudistuksen mukaista palveluintegraatiota ja ensihoitopalvelun kehittämistä voidaan tehdä myös pelastuslaitoksen ollessa ensihoitopalvelun tuottajana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta ensihoidon järjestäminen on osa terveydenhuollon toimintaa, joka liittyy kiinteästi sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan muihin palveluihin. Tätä näkökulmaa tukee mm. Terveydenhuoltolaki, jonka mukaan ensihoitopalvelu on suunniteltava ja toteutettava yhteistyössä päivystävien terveydenhuollon toimipisteiden kanssa siten, että nämä ja muut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan kotona annettavat päivystykselliset lähipalvelut muodostavat yhdessä alueellisesti toiminnallisen kokonaisuuden (Terveydenhuoltolaki 39 §).

Aluevaltuusto

Asetus ensihoitopalveluista määrittelee 9 §:ssä ensihoidon toimintaa ja johtamista seuraavasti:

- Hyvinvointialueella on oltava ensihoitopalvelusta vastaava lääkäri, joka johtaa alueen ensihoitopalvelua ja sen toimintaa erikoissairaanhoidon järjestämissopimuksen ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lääkärillä tulee olla soveltuva lääketieteen erikoisan koulutus sekä hyvä perehtyneisyys ensihoitolääketieteeseen ja kokemusta ensihoitopalvelun toiminnasta.

- Yhteistyöalueen ensihoitokeskuksen on järjestettävä alueellaan ympärivuorokautinen ensihoitolääkärin päivystys vähintään yhteen toimipisteeseen. Päivystävä ensihoitolääkäri johtaa ensihoidon kenttäjohtajien kanssa toiminta-alueensa ensihoitopalvelujen tilannekohtaista lääketieteellistä toimintaa ja osaltaan vastaa hoito-ohjeiden antamisesta alueen ensihoidon kenttäjohtajille ja muulle ensihoidon henkilöstölle.

- Hyvinvointialueella on oltava ympäri vuorokauden toimivat ensihoitopalvelun kenttäjohtajat. Kenttäjohtajat ovat ensihoitopalvelun järjestämistavasta riippumatta hyvinvointialueensa ensihoitopalvelun tilannejohtajia ensihoitopalvelusta vastaavan lääkärin ja päivystävän ensihoitolääkärin alaisuudessa.

Ensihoidon toiminta on oleellinen osa terveydenhuollon päivystysjärjestelmää ja sen suunnittelua. Ensihoito toimii läheisessä yhteistyössä myös muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kanssa: ensihoito tekee esimerkiksi yhteistyötä kotiin tarjottavien palveluiden kanssa.

Väestön edelleen ikääntyessä ja terveydenhuollon resurssien niukentuessa, tämän toimintamallin kehittämisessä on suuri potentiaali kotihoidon ja ikääntyneiden asumispalveluiden tuelle ja sitä kautta resurssien nykyistä tehokkaammalle käytölle. Ensihoidon tehtävistä valtaosa on kiireettömiä ikääntyneiden kansalaisten yleistilan huonontumiseen liittyviä tehtäviä, joiden keskeinen osa sisältää myös hoidon tarpeen arvioinnin. Tämä toimintamalli vaatii terveydenhuollon ammattikoulutuksen saaneiden työntekijöiden työtä ja koulutusta.

Ensihoidon palvelutuotannon sijoittuminen sosiaali- ja terveystalouteen ei estäisi esimerkiksi ensihoitaja-pelastajatyöparien käyttöä erityisesti hyvinvointialueen harvaan asutuilla reuna-alueilla. Samoin työntekijöiden "lainaaminen" toimialojen välillä olisi järkevää. Nykyisessä toimintamallissa

Aluevaltuusto

hyvin toimivat yhteistyön osa-alueet voisivat jatkua ennallaan jos ensihoidon palvelutuotannon sijoittuminen organisaatiossa muuttuisi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta ensihoidon palvelutuotannon ollessa pelastustoimen toimialalla osa terveydenhuoltolain mukaista toimintaa on toisella toimialalla. Edellä kuvatuin perustein ensihoidon palvelutuotannon sijoittuminen sairaalapalveluiden vastuualueelle sosiaali- ja terveystoimen toimialalle voisi olla tarkoituksenmukaista ja perusteltua.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että Keski-Suomen nykyisen toimintamallin ja muidenkin hyvinvointialueiden erilaisten toimintamallien perusteella, että ensihoidon palvelutuotanto on hyvin eri tavoin organisoitunut ja järjestetty eri hyvinvointialueilla, huomioiden esimerkiksi alueelliset erityispiirteet, resurssit tai aikaisemmat organisoitumisen mallit. Terveystoimen mukainen *palvelutuotanto ja vastuut* toteutuu kaikissa malleissa.

Keski-Suomen hyvinvointialueella ensihoidon palvelutuotanto on pelastustoimen toimialalla. Toimialojen yhdessä tekemän selvitystyön perusteella ei saatu selkeää yhteistä perustelua sille, että ensihoidon palvelutuotanto tulisi organisaatiossa siirtää toiselle toimialalle. Edellä esitetyt toimialojen näkemykset kuvaavat näkemykset.

Vaikutusten arviointi

Kun arvioidaan palvelutuotantokokonaisuuden siirtoa toiselle toimialalle, on otettava huomioon hyvinvointialueella käynnissä oleva hyvinvointialueen suuri fuusio ja muutosjohtaminen, jossa on etenkin sosiaali- ja terveystoimen toimialalla paljon akuutteja ja aikaa vieviä muutosjohtamisen prosesseja sekä toimimattomia toimintoja, joihin tulee ensisijaisesti osoittaa työpanos tällä hetkellä.

Hyvinvointialueen turvallisuuslautakunta on kokouksessaan 24.5.2023/§27 (Hyvaks/1608/00.02.03/2023) käynnistänyt Moniviranomaisyhteistyötä koskevan selvityksen, jonka tavoitteena on tarkastella avoimesti mahdollisuuksia hyvinvointialueen järjestämien ympärivuorokautisten palveluiden yhteensovittamiselle.

Tarkastelun kohteena ovat sosiaali- ja terveystoimen, pelastustoimen sekä konsernihallinnon tuottamat palvelut, joille on tarvetta ympäri vuorokauden. Käytännössä tällaisia ovat pelastustoimen ja ensihoidon tehtävät sekä

Aluevaltuusto

kotihoidon turvapuhelin palvelut, sosiaali- ja kriisipäivystys sekä akuutit mielenterveyden ja päihde- ja riippuvuushoidon palvelut.

Riskien arviointi

Ensihoidon palvelutuotanto toimii tällä hetkellä hyvin, sillä se on siirtynyt sellaisenaan aiemman toimintamallin (aiemman organisoitumisen) mukaisesti hyvinvointialueelle eikä sinällään vaadi toimiakseen akuutteja toimenpiteitä, kuten siirtoa toiselle toimialalle.

Saatu palaute ja sen vaikutus valmisteluun

Hyvinvointialueen turvallisuuslautakunta on kokouksessaan 24.5.2023/§27 (Hyvaks/1608/00.02.03/2023) käynnistänyt Moniviranomaisyhteistyötä koskevan selvityksen, jonka tulosten perusteella tarkastellaan myös ensihoidon palvelutuotannon sijoittumista hyvinvointialueen organisaatiossa.

Ensihoidon palvelutuotannon mahdolliset muutokset tehdään aikaisintaan vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä. Riippuen hyvinvointialueen organisaation fuusion toteutusvaiheesta, tarkastelu voidaan tehdä myös vasta vuoden 2026 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 31

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus antaa edellä kuvatun vastauksen valtuustoaloitteeseen todeten sen riittäväksi sekä esittää, että aluevaltuusto päättää valtuustoaloitteen loppuunkäsittelyksi.

Asian kokouskäsitteily:

Hyvinvointialuejohtaja teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen:

"Aluehallitus päättää antaa asian jatkovalmistelun turvallisuuslautakunnan tehtäväksi. Valmistelu tulee tehdä niin, että mahdolliset palvelutuotannon muutokset voidaan huomioida esittelytekstin mukaisesti vuoden 2025 tai 2026 talousarvion valmistelun yhteydessä. Turvallisuuslautakunnan tulee kuulla valmistelussa muita lautakuntia."

Muutetusta päätösehdotuksesta käytiin keskustelua ja keskustelun aikana Mervi Hovikoski ehdotti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotusta kannattivat Markku Puro, Katri Savolainen, Jukka Haaparanta, Mauno Vanhala ja Eino Nissinen.

Aluevaltuusto

Päätös Aluehallitus päätti palauttaa valtuustoaloitteen yksimielisesti takaisin valmisteluun.

Turvallisuuslautakunta 25.10.2023 § 61

Valmistelija(t) Simo Oksanen, p. 040 5521263

Selostus asiasta Aluevaltuutetut Marko Kolula, Kati Jetsu ja Juha Hyötyläinen ovat tehneet valtuustoaloitteen keskisuomalaisten ensihoitopalvelun uudelleen organisoimiseksi ja tehostamiseksi (Hyvaks 147/00.02.00/2022, 1.11.2022/§101) Valtuustoaloitteessa todetaan, että keskisuomalaisen ensihoitopalvelun on seurattava valtakunnallista kehitystä ja tarvitsee koko ensihoidon uudelleen organisoimista siten, että ensihoitopalveluun liittyvää toimintaa hallinnoidaan ja johdetaan hyvinvointialueella vain yhdestä positioista, Sairaalapalveluista.

Aluehallitus käsitteli vastausta valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 15.8.2023 (Aluehallitus 15.8.2023 § 236). Käsittelyssä päädyttiin palauttamaan asia uudelleen valmisteltavaksi. Asian käsittelyn yhteydessä käydyssä keskustelussa nähtiin aiheelliseksi täydentää valtuustoaloitteen vastausta turvallisuuslautakunnan arvioinnilla.

Turvallisuuslautakunnan kannanotto valtuustoaloitteesta ensihoidon uudelleen organisoimisesta ja tehostamisesta, sekä valtuustolle annettavasta vastausehdotuksesta

Lähtökohtaisesti turvallisuuslautakunta suhtautuu myönteisesti ensihoitopalvelun organisoinnin ja tehostamisen tarkasteluun. Etenkin sosiaali- ja terveystalouden osalta Keski-Suomen tuotantorakenne oli ennen hyvinvointialueuudistusta sirpaleinen, joten rakenteen, prosessien ja vastuunjaon uudelleen arvioiminen on kannatettavaa. Turvallisuuslautakunta näkee tarpeelliseksi toiminnan ja palveluiden yhteensovittamisen ja ihmislähtöisen lähestymistavan huomioimisen myös sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalveluiden välisen toiminnan kehittämisessä.

Valtuustoaloitteessa esitetään ensihoitopalvelun uudelleen organisoimista ja kokonaisvastuun siirtämisen valmistelun aloittamista vuoden 2023 aikana.

Turvallisuuslautakunta näkee tärkeäksi palvelurakenteen ja organisoitumisen uudistusten toteutuksen kokonaisuutena, osana koko hyvinvointialueen talouden ja toiminnan suunnittelua. Esitetty uudistus tarkoittaisi merkittäviä muutoksia vuoden 2024 talousarvioon, jonka valmistelu on jo

Aluevaltuusto

viimeistelyvaiheessa. Toteutus edellyttäisi määrärahasiirtojen lisäksi muutoksia henkilöstörakenteessa, joka tarkoittaisi yhteistoimintalain mukaisia neuvottelumenettelyjä. Uudelleenarviointia tarvittaisiin lisäksi hallintosäännön toimivaltaa koskeviin määrittelyihin, sekä muita operatiivisten sopimusten ja velvoitteiden siirtojen valmistelua.

Turvallisuuslautakunnan näkemyksen mukaan ensihoitopalvelun uudelleen organisointia olisi realistista toteuttaa aikaisintaan sovittamalla kokonaisuus osaksi vuoden 2025 talousarvion valmistelua.

Keski-Suomen hyvinvointialue on valmistellut toimenpidekokonaisuutta, jonka avulla talouden tasapaino on tarkoitus saavuttaa. Yksi toimenpiteistä on valmistella talousarvion 2024 yhteydessä talouden sopeuttamisohjelma vuosille 2025 - 26. Sopeuttamisohjelmaan sisältyvänä toimenpiteenä on suunniteltu hyvinvointialueen johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen kokonaisarviointia vuoden 2024 aikana.

Turvallisuuslautakunta esittää kantanaan, että ensihoitopalvelun organisointia ja vastuunjakoja olisi luontevaa tarkastella osana hyvinvointialueen koko toimintaan kohdentuvan arvioinnin yhteydessä.

Turvallisuuslautakunta on esittänyt aluehallitukselle moniviranomaisyhteistyön laajentamista koskevaa selvitystä. Aluehallitus päätti selvityksen tekemisestä ja ohjausryhmän asettamisesta (Aluehallitus 30.5.2023 § 182). Ehdotus moniviranomaisyhteistyön laajentamiseen liittyvistä toimenpiteistä on aikataulutettu esitettäväksi aluehallitukselle 28.11.2023. Ensihoitopalvelun rooli moniviranomaisyhteistyössä on valmistelun aikana arvioitu merkittäväksi osaksi kokonaisuutta. Vuoden lähestyessä loppuaan, mahdolliset konkreettiset toimenpiteet moniviranomaisyhteistyön tehostamiseksi toteutunevat aikaisintaan vuodesta 2024 alkaen.

Moniviranomaisyhteistyön kehittämisen vaikutuksia ensihoitopalvelun organisoitumiseen on vaikea arvioida, mutta päällekkäistä kehittämistyötä tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Tulevien vuosien suunnittelun kannalta olisi tarkoituksenmukaista tehdä ensin päätökset jo valmisteilla olevasta moniviranomaisyhteistyöstä, jolloin muutokset voitaisiin huomioida ensihoitopalvelun rakenteen- ja vastuunjaon tarkastelussa.

Edellä kuvattujen seikkojen ja perustelujen pohjalta turvallisuuslautakunta suhtautuu ensihoitopalvelun organisoinnin ja vastuunjaon tarkasteluun myönteisesti ja esittää sen valmistelemista osana vuoden 2024 aikana toteutettavaa johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen kokonaisarviointia.

Aluevaltuusto

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 18

Riskienhallintajohtajan ehdotus Turvallisuuslautakunta päättää antaa aluehallitukselle selostusosassa kuvatun kannanoton valtuustoaloitteeseen sekä siihen annettavaan vastaukseen.

Asian kokouks käsittely

Riskienhallintajohtaja muutti kokouksessa päätösehdotuksensa kuulumaan seuraavasti:

"Turvallisuuslautakunnan kannanotto valtuustoaloitteesta ensihoidon uudelleen organisoimisesta ja tehostamisesta sekä valtuustolle annettavasta vastausehdotuksesta

Lähtökohtaisesti turvallisuuslautakunta suhtautuu myönteisesti ensihoitopalvelun organisoimien ja tehostamisen tarkasteluun. Etenkin sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta Keski-Suomen tuotantorakenne oli ennen hyvinvointialueuudistusta sirpaleinen, joten rakenteen, prosessien ja vastuunjaon uudelleen arvioiminen on kannatettavaa. Turvallisuuslautakunta näkee tarpeelliseksi toiminnan ja palveluiden yhteensovittamisen ja ihmislähtöisen lähestymistavan huomioimisen myös sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalveluiden välisen toiminnan kehittämisessä.

Valtuustoaloitteessa esitetään ensihoitopalvelun uudelleen organisoimista ja kokonaisvastuun siirtämisen valmistelun aloittamista vuoden 2023 aikana.

Turvallisuuslautakunta näkee tärkeäksi palvelurakenteen ja organisoitumisen uudistusten toteutuksen kokonaisuutena, osana koko hyvinvointialueen talouden ja toiminnan suunnittelua. Esitetty uudistus tarkoittaisi merkittäviä muutoksia vuoden 2024 talousarvioon, jonka valmistelu on jo viimeistelyvaiheessa. Toteutus edellyttäisi määrärahasiirtojen lisäksi muutoksia henkilöstörakenteessa, joka tarkoittaisi yhteistoimintalain mukaisia neuvottelumenettelyjä. Uudelleenarviointia tarvittaisiin lisäksi hallintosäännön toimivaltaa koskeviin määrittelyihin, sekä muita operatiivisten sopimusten ja velvoitteiden siirtojen valmistelua.

Turvallisuuslautakunnan näkemyksen mukaan ensihoitopalvelun uudelleen organisoimista olisi realistista toteuttaa aikaisintaan sovittamalla kokonaisuus osaksi vuoden 2025 talousarvion valmistelua.

Keski-Suomen hyvinvointialue on valmistellut toimenpidekokonaisuutta, jonka avulla talouden tasapaino on tarkoitus saavuttaa. Yksi toimenpiteistä on

Aluevaltuusto

valmistella talousarvion 2024 yhteydessä talouden sopeuttamisohjelma vuosille 2025 - 26. Sopeuttamisohjelmaan sisältyvänä toimenpiteenä on suunniteltu hyvinvointialueen johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen kokonaisarviointia vuoden 2024 aikana.

Turvallisuuslautakunta esittää kantanaan, että ensihoitopalvelun organisointia ja vastuunjakoja olisi luontevaa tarkastella osana hyvinvointialueen koko toimintaan kohdentuvan arvioinnin yhteydessä.

Turvallisuuslautakunta on esittänyt aluehallitukselle moniviranomaisyhteistyön laajentamista koskevaa selvitystä. Aluehallitus päätti selvityksen tekemisestä ja ohjausryhmän asettamisesta (Aluehallitus 30.5.2023 § 182). Ehdotus moniviranomaisyhteistyön laajentamiseen liittyvistä toimenpiteistä on aikataulutettu esitettäväksi aluehallitukselle 28.11.2023. Ensihoitopalvelun rooli moniviranomaisyhteistyössä on valmistelun aikana arvioitu merkittäväksi osaksi kokonaisuutta. Vuoden lähestyessä loppuaan, mahdolliset konkreettiset toimenpiteet moniviranomaisyhteistyön tehostamiseksi toteutunevat aikaisintaan vuodesta 2024 alkaen.

Moniviranomaisyhteistyön kehittämisen vaikutuksia ensihoitopalvelun organisoitumiseen on vaikea arvioida, mutta päällekkäistä kehittämistyötä tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Tulevien vuosien suunnittelun kannalta olisi tarkoituksenmukaista tehdä ensin päätökset jo valmisteilla olevasta moniviranomaisyhteistyöstä, jolloin muutokset voitaisiin huomioida ensihoitopalvelun rakenteen- ja vastuunjaon tarkastelussa. Vastaavasti moniviranomaisyhteistyön toteutuksessa tulee huomioida ensihoidon organisointiin liittyvät mahdolliset muutokset.

Ensihoidon organisoinnin ja vastuunjaon tarkastelun tulee sisältää tarkempi vaikutusten arviointi, sisältäen vähintään asukkaiden, henkilöstön ja talouden näkökulmasta.

Edellä kuvattujen seikkojen ja perustelujen pohjalta turvallisuuslautakunta suhtautuu ensihoitopalvelun organisoinnin ja vastuunjaon tarkasteluun myönteisesti ja esittää sen valmistelemista osana vuoden 2024 aikana toteutettavaa johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen kokonaisarviointia."

Päätös

Riskienhallintajohtajan kokouksessa muuttama päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Juha Vimpari poistui kokouksesta klo 17:42 asian käsittelyn aikana.

Professiojohtaja Heikki Miettinen oli poissa kokouksesta esteellisenä

Aluevaltuusto

(yleislausekejäävi) päätöksenteon ajan klo 17:57 - 18:11.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 18:11 - 18:16 päätöksenteon jälkeen.

Aluehallitus 28.11.2023 § 384

Selostus asiasta

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus

- 1) esittää valtuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen
- 2) saattaa vastauksen valtuustoaloitteeseen aluevaltuustolle tiedoksi
- 3) esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppunkäsittelyksi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 110

Päätös ehdotus

Aluevaltuusto

- 1) hyväksyy valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja
- 2) toteaa aloitteen loppunkäsittelyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Valtuustoaloite keskisuomalaisen ensihoitopalvelun yhtenäistämiseksi ja tehostamiseksi

Aluevaltuusto

§ 111 **Valtuutettujen aloitteet**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/3006/00.02.00/2023

Aluevaltuusto 5.12.2023 § 111

Selostus asiasta Hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti.

Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Päätös ehdotus Tehdyt aloitteet lähetetään aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös Ei aloitteita.

Aluevaltuusto

MUUTOKSENHAKUOHJEET / -KIELTO

Aluevaltuuston tekemiin päätöksiin pykälissä 88-92, 95, 110, 111 ei voi hakea muutosta, koska päätökset ovat luonteeltaan valmistelua tai täytäntöönpanoa.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin haetaan muutosta aluevalituksella: 93, 94, 96-109

Valitusoikeus ja -perusteet

Aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Virka-aika arkisin kello 8.00 - 16.15

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksinumero 029 56 42269

Puhelinnumero 029 56 42210 (asiakaspalvelu)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen

Aluevaltuusto

lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valitusajaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin

Aluevaltuusto

tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Linkki tuomioistuinmaksulakiin:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>
